

**Bord na Gaeilge
Coláiste na hOllscoile Corcaigh**

**TUARASCÁIL BHLIANTÚIL
2011 - 2012**

CLÁR

1.	Tuarascáil Bhliantúil - <i>Leagan Gaeilge</i>	Ich
1.1	Comhthéacs	_____
1.2	Buaiceanna na Bliana	_____
1.3	Míoneolas	_____
	Annual Report - <i>English Version</i>	
1.1	Context	_____
1.2	Main achievements	_____
1.3	Statistics	_____
2.	Riar Gnóthaí / Administrative Lay-out	
2.1	Ballraíocht an Bhoird	_____
2.2	Ballraíocht Choiste Gnó an Bhoird	_____
2.3	Foireann Ionad na Gaeilge Labhartha	_____
2.4	Doiciméad Polasaí	_____
2.5	Léaráid Eagraithe Foirne	_____
3.	Aguisíní / Appendices	
3.1	Cúrsaí sa Ghaeilge Labhartha: figiúirí 2011 - 2012	_____
3.2	Courses in Spoken Irish: 2011 – 2012 figures	_____
3.3	Táblaí / Charts:	
	1. Líon na bhfoghlaimeoirí	_____
	2. Uaireanta an chloig teagaisc	_____
	3. Scoláireachtaí Gaeltachta	_____

**Bord na Gaeilge
Coláiste na hOllscoile Corcaigh**

2.1 BALLRAÍOCHT AN BHOIRD

(a) BAILL EX-OFFICIO:

An tUachtarán, An tOllamh Micheál Ó Murchú
An tUas. D. Ó hAodha (Cathaoirleach arna ainmniú ag an Uachtarán)
An Cláraitheoir, An tOllamh P.S. Giller
An Dr Ronán Ó Dubhghaill (Ineadaí arna ainmniú ag an gCláraitheoir)
An tOllamh le Nua-Ghaeilge, Alan Titley
An tOllamh le Sean- agus le Meán-Ghaeilge, Máire Herbert
Oifigeach Gaeilge Aontas na Mac Léinn

(b) BAILL TOFA AG AN gCOISTE RIALAITHE:

An tUas. N. Ó Donnabháin
An tUas. D. Ó Mathúna

(c) BAILL AINMNITHE AG AN gCOMHAIRLE ACADÚIL AGUS TOFA AG AN gCOISTE RIALAITHE:

.....
.....

(d) BAILL AINMNITHE AG NA CEITHRE CHOLÁISTE ACADÚLA:

An Dr S. Ó Cadhla
An Dr D. Caomhánach
An Dr P. MacCárthaigh
An Dr Ciara Ní Thuathail

(e) BAILL A COMHTHOGHADH:

An Dr O. Ní Dhubhghaill
An tOll. G. Ó Crualaoich

AN RÚNAÍ: An tUas. P. Ruiséal

- *Mhair tréimhse oifige an Bhoird ar feadh cúig bliana is é sin 2007 – 2012, ar aon dul le tréimhse oifige an Choiste Rialaithe a chríochnaigh ar 31 Eanáir 2012. Tá Bord nua i gcomhair na tréimhse 2012-2015 á chur le chéile faoi láthair (Samhradh/Fómhar 2012).*

2.2 COISTE GNÓ AN BHOIRD

(a) **BAILL AINMNITHE AG AN mBORD:**

Orla Ní Dhubhghaill

Caoimhín Ó Muirí

Pól Ruiséal (Rúnaí)

Gráinne Thompson

Claire Ní Mhuirthile

(b) **BAILL A COMHTHOGHADH:**

Brian Ó Donnchadha

Nuala de Búrca

(c) **URLABHRAITHE MIC LÉINN:**

Úna Nic Ghuidhir

Réamann Ó Braonáin

Ruth Nic Ginneá

Cáit Ní Mhaoldomhnaigh

2.3 Foireann IONAD NA GAEILGE LABHARTHA *CENTRE FOR SPOKEN IRISH STAFF*

Áine Ní Ghadhra, *Cúntóir Feidhmitheach Sinsearach*

Gobnait Ní Loingsigh, *Cúntóir Feidhmitheach*

Claire Ní Mhuirthile, *Teagascóir/Riarthóir*

Marian Ní Shúilliobháin, *Teagascóir/Riarthóir*

Brian Ó Donnchadha, *Teagascóir/Aistritheoir*

Seán Ó Laoi, *Teagascóir/Riarthóir*

Ciarán Dawson, *Teagascóir/Comheagraí Ríomhaireachta*

Cearbhall Ó Colmáin, *Teagascóir/Cúntóir Ríomhaireachta*

Nuala de Búrca, *Teagascóir/Cúntóir Ríomhaireachta*

Caitriona Budhlaeir, *Teagascóir/Bainisteoir, Dún Chíomháin*

Nóirín Uí Mhuircheartaigh, *Coimeádaí Dhún Chíomháin*

Janice Uí Chonchubhair, *Feitheoir an tSeomra Caidrimh*

Pól Ruiséal, *Stiúrthóir*

2.4 **Doiciméad Polasaí Gaeilge COC agus Staitiúid / UCC Irish Language Policy**

Document and Statute:

Cur chun cinn na Gaeilge i Saol an Choláiste, An Coiste Rialaithe, 2009
The advancement of Irish in College, The Governing Body, 2009

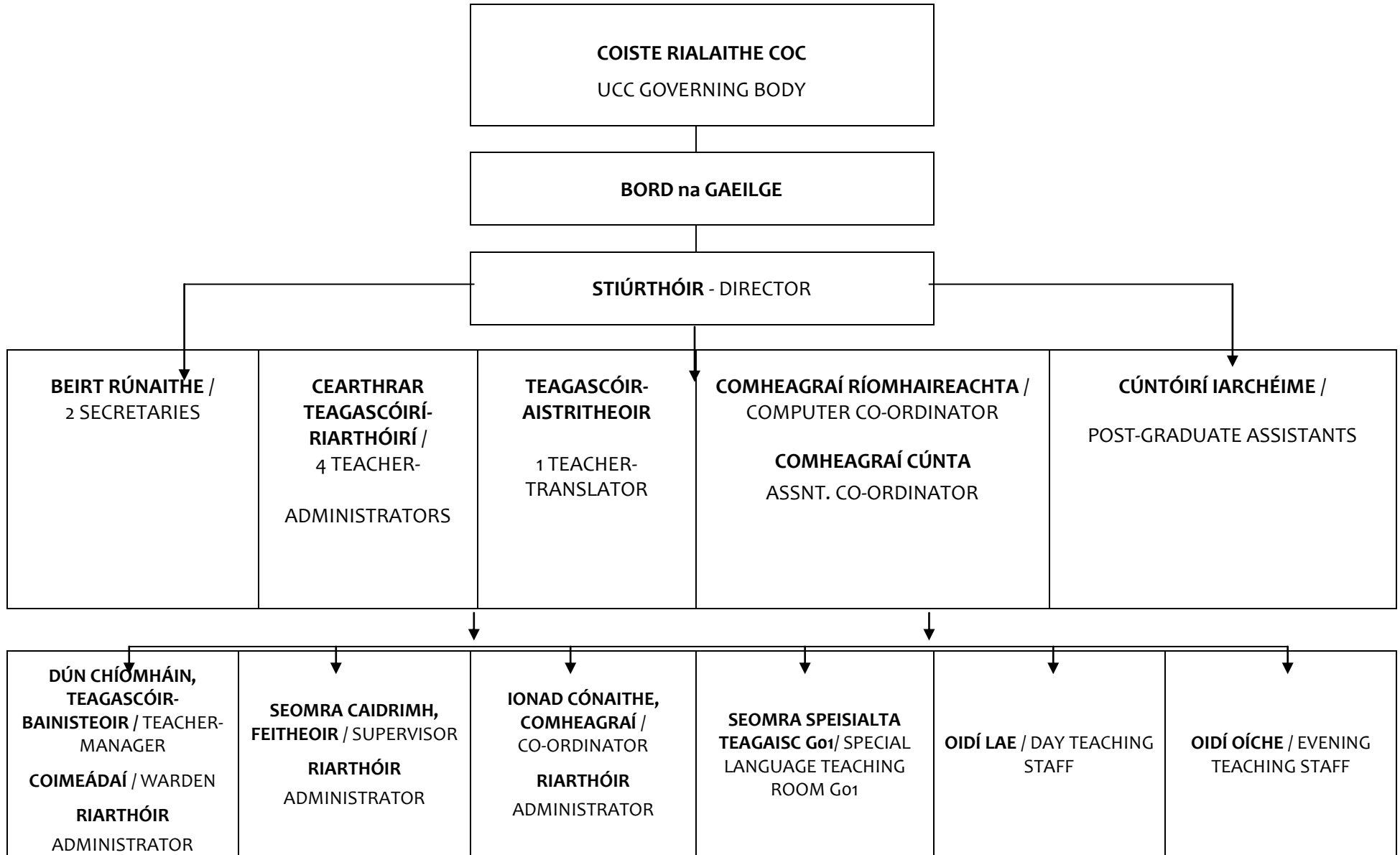
NÓTA: Tá an doiciméad seo ar fáil in Oifig na Gaeilge Labhartha, Áras Uí Rathaille, COC. Ghlac an Coiste Rialaithe leis ar 10 Feabhra 2009.

2.5 Léaráid Eagraithe Foirne – Organisational Chart

Ionad na Gaeilge Labhartha (Centre for Spoken Irish)

[Please insert as amended]

2.5 LÉARÁID FOIRNE - ORGANISATIONAL CHART
IONAD na GAELIGE LABHARTHA - CENTRE for SPOKEN IRISH

1.1 Comhthéacs

Tá téarmaí tagartha Bhord na Gaeilge leagtha síos i gCaib. E, Mír 8 de Phríomh-Staitiúid Choláiste na hOllscoile Corcaigh (COC) agus tháinig an mhír staitiúide i bhfeidhm i mí Meithimh 2008. Is coiste staitiúideach é An Bord de chuid an Choiste Rialaithe. Tá obair Ionad na Gaeilge Labhartha faoi réir ag an gcáipéis pholasaí de chuid an Bhoird/Choiste Rialaithe “*Cur chun cinn na Gaeilge i saol na hOllscoile*” (2009) agus ag Plean Straitéise COC. Ullmhaíodh spriocráiteas an Ionaid agus é faoi réir go ginearálta ag an gcáipéis pholasaí. Tá ceithre mhír aidhme sa spriocráiteas mar atá:

- *an Ghaeilge a chur chun cinn go cruthaitheach in COC agus in Éirinn faoi réir ag airteagal 8 de Bhunreacht na hÉireann (1937), ag Acht na nOllscol (1997), ag Comhaontú Bhéal Feirste (1998), ag Acht na dTeangacha (2003)*
- *cláir teanga sa Ghaeilge labhartha agus fheidhmeach a thairiscint ag an uile leibhéal líofachta san ollscoil agus ag na leibhéil chuí sa Ghaeltacht i gcomhthéacs institiúid na hollscolaíochta Gaeilge*
- *cur ar chumas daoine bheith páirteach i dtimpeallacht thacúil, dhátteangach a bhfuil scéimeanna agus gréasáin Ghaeilge agus gníomhaíochtaí cultúrtha mar chuid lárnach di*
- *a chinntiú go dtagann na seirbhísí teanga uile faoi anáil taighde agus na gcleachtas is fearr i réimse saineolais an tsealbhaithe teanga*

Tá obair agus ról Ionad na Gaeilge Labhartha á socrú agus á bhfócasú go leanúnach agus tagann siad faoi anáil bhuncháipéisí staidéir áirithe i réimsí shealbhú an dara teanga agus an oideachais trí leibhéal de leithéid Tuairisc Hunt um Straitéis Náisiúnta don Ard-Oideachas (9 Lúnasa 2010) agus an doiciméid Languages in Europe, Towards 2020 / Anailís agus moltaí de chuid athbhreithniú agus chomhairlí *LETPP (2011), The Languages Company.

1.2 Buaiceanna na Bliana

- D’fhreastail líon ard mac léinn ar chláir teanga Ionad na Gaeilge Labhartha i gcaitheamh na bliana. Is é an líon a bhí sa treis 1,524, líon a bhí nach mór ar aon mhéid le líon na bliana anuraidh.
- Bhí 2,633 mac léinn rannpháirteach sna scéimeanna agus sna gníomhaíochtaí cultúrtha. Nuair a chuirtear gach cúrsa san áireamh, chítear gur dhein an tIonad freastal ar riachtanais teanga cheithre mhíle trí chéad mac léinn i rith na bliana. D’éirigh leis an Ionad méadú 2.5% a dhéanamh ar líon iomlán na mac léinn a ghlac páirt sna scéimeanna agus sna cúrsaí teangan i gcomparáid le líon na bliana 10/11.
- D’fhreastail 2,400 duine geall leis ar na gníomhaíochtaí sin teanga a bhí faoi choimirce dhíreach Bhord na Gaeilge:

* LETPP nó Clár Foghlama Saoil an Aontais Eorpaigh ar a dtugtar “Languages in Europe, Theory, Policy and Practice”.

Gníomhaíocht	Rannpháirtithe
Clár teanga na dteaghlach foirne	25
Scéim na scol	18
Léachtaí poiblí agus Imeachtaí Eile	1,790
An Seomra Caidrimh	560
Iomlán:	2,393

- Bhronn Meadhbh Ní Urdail agus Fiona Tattan t/c Bhanc na hÉireann, Gradam na Gaeilge ar Rút Nic Ginneá agus ar Fhodhla Ní Chonchúir. Ba é Banc na hÉireann a dhein urraíocht ar an gcomórtas oscailte tras-ollscoile seo.
- Eagraíodh seimineáir agus cúrsaí ar leith do mhuintir na Gaeltachta i gcaitheamh na bliana i nDún Chíomháin. Ina measc bhí cúrsa do thionóntaithe tí na Comhairle Contae, cúrsa ar scileanna saoil agus cúrsa sa ríomhaireacht do leanaí bunskoile.
- Deineadh uasdhátú ar threalamh agus ar thoscán sheomra teagaisc an Ionaid (G01) agus sheomra ríomhaireachta 4 Ardán Ghort na mBláth. Cinntíodh naisc idirlín agus cuireadh i bhfearas ceamara cáipéisíochta ilúsáide.
- Chuir an líon is mó mac léinn le fada is é sin 191 isteach ar scéim na Scoláireachtaí Gaeltachta. Chuaigh timpeall céad mac léinn ar scoláireacht chun na Gaeltachta i ndeireadh báire. Is as an Ollscoil ar fad na mic léinn seo.
- Múineadh an Ghaeilge ar bhonn acadúil ar leibhéal éagsúla in Ollscoil Bochum na Gearmáine agus in Ollscoil A Coruna na Spáinne. D'fhreastail isteach is amach le céad caoga mac léinn ar na cúrsaí seo.
- Eagraíodh sraith léachtaí poiblí san Ionad. Ba é téama na sraithe *“An Ghaeilge mar acmhainn ghnó agus ghairme”*. I measc na gcainteoirí bhí Pádraic Ó Ciardha, TG4, Colm Henry, Ospidéal na Trócaire, Ian Malcolm, Gaelscéal & Comhthionól Stormont.
- Múineadh dara bliain an chúrsa dioplóma nua sa Ghaeilge Fheidhmeach ar Leibhéal 7 (Creat Náisiúnta na gCáilíochtaí) agus cuireadh modúl amháin de na trí cinn sa chéad bhliain ar fáil go hiomlán ar líne. Cúrsa páirtaimseartha a mhaireann dhá bhliain atá i gceist. Cuireadh cúrsa nua oíche ar fáil chomh maith i ngramadach na teanga don bhliain 2011/12.
- Eagraíodh i gcomhar leis an Ionad ócáid seolta an leabhair *“Seán Ó Riordáin: Na Dánta”*. Comheagraíodh teaspántas ar shaothar an Ríordánaigh chomh maith le teaspántas mór líníochtaí le Seán Ó Flaithearta in Áras Uí Rathaille. Ba é Seán Ó Coileáin a scríobh réamhrá an leabhair agus ba é Louis de Paor a sheol.

Maoiniú

Sa phlé a dhein Coiste Feabhais COC ar an bpróiseas athbhreithnithe ar ghabh Ionad na Gaeilge Labhartha tríd anuraidh (2010/11), dhein sé comhghairdeachas leis an

Ionad mar gheall ar an dtuairisc fhíor-dhearfach a chuir baill an phiarghrúpa isteach. Chuir siad síos ar an Ionad mar “eiseamláir” agus go mb’fhiú d’Ionaid eile Ollscoile “aithris a dhéanamh air”. D’fháiltigh Coiste Feabhais COC go háirithe roimh thuairimíocht an phiarghrúpa i leith fhorbairt, dhul chun cinn agus rathú shoiléir obair an Ionaid.

Tuigtear go maith áfach go mbaintear ardchaighdeán amach de thoradh iarrachtaí laethúla leanúnacha agus go mbíonn an dúshlán i gcónaí ann chun tuilleadh fáis is feahsaithe a dhéanamh. Is gá a chur san áireamh chomh maith go bhfuiltear ag feidhmiú i dtréimhse go bhfuil cúngraíocht mhór airgid sa treis don ollscoil, go bhfuil teacht isteach na nIonad san ollscoil á bhaint le cur i dtreo fhiacha COC agus go bhfuil laghdú 60% déanta ar bhuiséad neamh-phá an Ionaid ó 2008 i leith. Chun seirbhísí oideachais an Ionaid a choimeád ar siúl agus chun gan aon íslíú a dhéanamh ar chaighdeán, is léir go gcaithfear bheith níos cúramaí ná riamh maidir le caiteachas agus go mbeifear ag brath níos mó feasta ar mhaoiniú spriocthionscnamh Gaeilge an Udaráis um Ard-Oideachas.

Osradharc ar chláir teanga

Tá príomhchláir teanga, gréasáin agus gníomhaíochtaí an Ionaid i dteannta a líon foghlaimeoirí agus rannpháirtithe, roinnte faoi thrí mhír mar seo leanas:

1. cláir teanga idir ghinearálta agus acadúil,
2. gréasáin, scéimeanna, gníomhaíochtaí cultúir,
3. cúrsaí deireadh seachtaine sa Ghaeltacht.

I Cláir teanga idir acadúil agus ghinearálta

	11/12
1. Mic léinn fochéime, iarchéime agus lánfhásta	178
2. Mic léinn an Dioplóma Iarchéime in Oideachas	41
3. Eachtrannaigh :	
i) mic léinn JYA Mheiriceá, Erasmus, Socrates, Tempus	311
ii) Ollscoil A Coruna na Spáinne	122
iii) mic léinn Ruhr Universität Bochum, An Ghearmáin.....	55
mic léinn Ruhr Universität Bochum, An Ghearmáin i nDún Chíomhán.....	09
4. Dioplóma sna hEalaíona (An Ghaeilge Fheidhmeach) (GA1063, GA1064, GA1065)	14
5. BCL Dí le Gaeilge (GA2010)	07
6. Scileanna Ríomhaireachta:	
i) bunscileanna.....	06
ii) meánsicileanna.....	04
iii) Clár Teagaisc & Foghlama.....	58
iv) foghlaimeoirí leanúnacha.....	25

7.	Fochéimithe Roinn na Nua-Ghaeilge, Bliain I.....	120
	Fochéimithe Roinn na Sean-Ghaeilge, Bliain 3.....	20
8.	Foireann:	
	i) Dhá ghrúpa scéime teanga	17
	Dhá ghnáthghrúpa foirne.....	35
	ii) Oiliúint ghairmiúil na foirne reatha/nua, COC	25
9.	Cúrsaí deich, fiche seachtain don Phobal	210
10.	Modheolaíocht mhúinte teanga:	
	i) Aon ghrúpa múinteoirí	17
	ii) Coláistí Samhraidh	80
11.	i) Úsáid Chruinn na Gaeilge	07
	ii) Iriseoireacht Ghairmiúil	05
	iii) Aistriúchán	21
	iv) Mic léinn (T)EFL	40
	v) Mic Léinn Corpoideachais	09
	vii)Modúl Leighis (MX 1007).....	18
12.	i) Cúrsa na dTionóntaí (Dún)	12
	ii) Cúrsa FETAC (3) (Dún)	12
	iii) Modúl ar scileanna saoil (Dún)	20
	iv) Cúrsa Fraincise trí Ghaeilge (Dún)	16
	v) Cúrsaí ar leith do leanaí na Gaeltachta	10

Fo-iomlán: 1,524

* (1,573) [laghdú 3%]

II Gréasáin, Scéimeanna, Gníomhaíocht Chultúrtha

1.	Scoláireachtaí Gaeltachta	191
2.	Ionad Cónaithe Gaeilge (25 iarratasóir)	17
3.	Clár Teanga na dTeaghlach Foirne	24
4.	Turas Lae ar an nGaeltacht	32
5.	Scéim na Scol	19
6.	Léachtaí Poiblí, Féilte, Fáiltithe, Coirmeacha Ceoil, Seoltaí Leabhar, Imeachtaí Gaeilge	1,790
7.	Úsáideoirí rialta an tSeomra Caidrimh	560

Fo-iomlán: 2,633

* (2,559) [méadú 2.9%]

III Cúrsaí Eile

1. Cúrsaí deireadh seachtaine i nDún Chíomháin, nár cuireadh san áireamh thuas....	140
	Fo-iomlán: 140

	Iomlán: 4,297
	* (4,192) [méadú 2.5%]
	<i>*Iomláin na bliana 2010 – 2011</i>

Léachtaí, Seimineáir, Comhdhálacha

Ba í an Ghaeilge labhartha an ghné chomónta a bhain leis na himeachtaí éagsúla a thionóil an tIonad taobh istigh agus taobh amuigh den ollscoil i gcaitheamh na bliana. Cuireadh sraith na léachtaí poiblí ar siúl comhthreormhar le sraith léachtaí an chúrsa dioplóma. Cuirtear i láthair anso thíos sampla coimrithe ionadaíoch de na gníomhaíochtaí éagsúla ar fad a bhí sa treis:

- **Sheol Micheál Ó Muircheartaigh, RTÉ**
Spraoi Cois Laoi 2011/12
le linn Chéilí Mór
Óstán Silversprings
21 Samhain 2011
- **Teacht le chéile na Nollag 2011**
Ceithre Fháiltiú Cásca 12
200 duine, Múinteoirí & Baill Ranga
An Seomra Caidrimh
5 – 8 Nollaig 2011
12 – 19 Márta 2012
- Seimineár i modheolaíocht mhúinte teanga, Teaspántas Acmhainní, cruinniú Múinteoirí Lae/Oíche an Ionaid
Múinteoirí na gColáistí Samhraidh
Múinteoirí Roinn na Nua-Ghaeilge
Pól Ruiséal, Ciara Ní Ghairbhí
3 Deireadh Fómhair 2011, 7 – 14 Deireadh Fómhair 2011, 14 Deireadh Fómhair 2011
28 Meitheamh 2012
- **Fionnán Ó hÓgáin, Údarás na Gaeltachta**
“Forbairt réigiún mionteanga – taithí na Gaeltachta”
Seomra Seimineáir G01
31 Eanáir 2012
- **Pádhraic Ó Ciardha, TG4**
“TG4 @ 15 – na cinní a mhúnlaigh TG4 thar 15 bliana”
14 Feabhra 2012

- **Colm Henry, Ospidéal na Trócaire**
“An Ghaeilge agus an Leigheas á gcleachtadh le chéile”
28 Feabhra 2012
- **Ian Malcolm, Comhthionól Stormont**
“An Dearcadh Aduaidh – Peirspictíochtaí Protastúnacha ar an nGaeilge”
6 Márta 2012
- **Neil Buttimer, COC**
“Fiúntas na Gaeilge”
27 Márta 2012
- **Pól Ruiséal, COC**
  - (i) **Cathaoirleach:** Eochairléacht le Diarmuid Ó Sé
Comhdháil XIV ar Theangeolaíocht na Gaeilge, COC
20 Aibreán 2012
  - (ii) **Dhá aitheasc:**
Buíonta Eachtrannach GA1120, GA1121
22, 27 Márta 2012
- **Scoláireacht Uí Ríordáin**
(urraithe ag Bord na Gaeilge)
Bronnta ar **Ella Ní Éigeartaigh**
Gaelscoil Uí Ríordáin
An tUachtarán **Micheál Ó Murchú**
Cathaoirleach: **Pól Ruiséal**
22 Bealtaine 2012
- **Brian Ó Donnchadha, COC**
Páipéar: *“Briathra Gaeilge agus an comhthéacs foghlama a bhaineann leo”*
Comhdháil XIV ar Theangeolaíocht na Gaeilge, COC
20 Aibreán 2012
- **Ciarán Dawson, COC**
  - (i) **Páipéar:** *“Google Docs a úsáid chun obair i gcomhar a chur chun cinn i measc Ard-Fhoghlaimoirí Teanga”.*
Comhdháil E-fhoghlama Domhanda, Beirlín
1 Nollaig 2011
  - (ii) Ainmnithe mar Ánra Teagaisc, COC
26 Eanáir 2012
  - (iii) **Páipéar:** *“Ag úsáid chomhrá ar líne chun taithí foghlama na mac léinn mionteanga a shaibhriú”*
Comhdháil Teanga Antwerpen na Beilge
24 Aibreán 2012
- **Gradam na Gaeilge**
(urraithe ag Banc na hÉireann)
Bronnta ar **Rút Nic Ginneá** agus **Fodhla Ní Chonchúir**
ag **Maedhbh Ní Urdail** agus **Fíona Tattan** thar ceann an Bhainc
26 Aibreán 2012
- **Bronntaí ar leith**
Do bhronn na Dochtúirí Micheál Ó Súilleabháin, Dónall Ó Muirthile, Pádraigín Riggs; An tOllamh Grace Neville

Cnuasaigh irisí, irisleabhar agus leabhar Gaeilge ar an Ionad agus iad ag éirí as a bpoist san Ollscoil. Chuir an tIonad a bhuíochas in iúl mar gheall ar na bronntanais flaithiúla seo.

- **Nuala de Búrca**
  - (i) Cúig eagrán den Nuachtlitir “*Bhuel*”
2011 – 2012
  - (ii) Comheagraí Imeachtaí an Ionaid Chónaithe Gaeilge
  - (iii) Ina comhairleoir Gaeilge, **Nuacht UCC**, iris ollscoile
  - (iv) mhúin cúrsa scéime teanga

- **Ciarán Dawson**
  - i) Tionól ar Theicneolaíocht Nua an Oideachais
Comhdháil Dhomhanda Bheirlín
1 – 2 Mí na Nollag 2011
  - ii) Ollscoil A Coruna
Cúrsa sa Ghaeilge do mhic léinn dochtúireachta (122)
11 – 14 Meán Fómhair 2012
  - iii) “*An Ghaeilge inniu*”
Mic léinn T(EFL)
5 Iúil 2012
  - iv) Feitheoireacht & Múineadh
Modúl Nua ar líne GA1065
Dioplóma sa Ghaeilge Fheidhmeach
  - v) Deonadh Sainchuasach Leabhar do Leabharlann Boole
19 Meitheamh 2012

- **Claire Ní Mhuirthile**
  - i) riaradh:
    - Ionad Cónaithe Gaeilge,
    - Scéim na Scol,
    - Dún Chíomháin,
    - Scéim na dTeaghlach
    - Gradam na Gaeilge
  - ii) eagrú theaspáinteas Lá na Féile Bríde
1 – 10 Feabhra 2012
  - iii) tuairisc bhliantúil 2011-12
Sláinte agus Sábháilteacht
Ionad na Gaeilge Labhartha
  - iv) Eagrú Bhronnadh
Ghradam na Gaeilge
Scoláireachtaí Áras Uí Thuama
26 Aibreán 2012
  - v) scrúdaitheoir i labhairt na Gaeilge
Cumann Tráchtála Chalafort an Chóibh
Clár Teangacha na Meánscol
31 Eanáir 2012
  - vi) Agallaimh Raidió
Raidió Campus
Raidió na Gaeltachta

- **Seán Ó Laoi**
  - i) mhúin trí chúrsa ar leith:
    - Iriseoireacht ghairmiúil na Gaeilge
    - Úsáid chruinn na teanga
    - Cúrsa scéime teanga
  - ii) cúntóireacht i réimse an aistriúcháin
  - iii) riaradh chúrsaí na foirne
  - iv) comheagrú ar sheisiúin eolais Ghaeilge na chéad bhliana i gcomhar leis An Oifig Iontrála, COC
7 – 21 Meán Fómhair 2012

- **Brian Ó Donnchadha**
  - i) riaradh agus obair an Aonaid Aistriúcháin
  - ii) mhúin cúrsa ar scileanna an aistriúcháin
Feabhra - Márta 2012
  - iii) comheagrú Ócáid Seolta Leabhair “*Seán Ó Ríordáin: Na Dánta*”
8 Nollaig 2011
  - iv) ina bhall, meitheal phleanála shuíomh gréasáin COC
  - v) Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge
Seimineár: “*An straitéis fiche bliain*”
Ateangaireacht, Coláiste Choilm, Baile an Chollaigh
28 Meán Fómhair 2011
  - vi) aistriú comhuaineach
Comhdail an Chanónaigh de Paor
WIT Port Láirge
8 Márta 2012
  - vii) Ina bhall de Choiste “*Sapientí*” Vatacáin na Róimhe agus Chnoic Mhuire
  - viii) cúrsa seachtaine, mic léinn Bochum
Dún Chíomháin
3 – 10 Meán Fómhair 2012
  - ix) Aistriú ón nGearmáinis
Alt: “*Irisch lernen in Deutschland-An Ghaeilge a fhoghlaim in Éirinn*”,
Irland Journal, XXI, 3.10

- **Caitríona Budhlaeir**
  - i) mhúin cúrsa na dTionóntaí sa Ghaeltacht
Samhain 2011 – Feabhra 2012
  - ii) bunachar eolais ar acmhainní Dhún Chíomháin a chothabháil
  - iii) Clárú na Leabhar
Leabharlann an Dúna
Samhain 2011 – Meitheamh 2012
  - iv) Mhúin cúrsa FETAC (3)
Feabhra 2011 – Bealtaine 2012
  - v) Mhúin modúl ar scileanna saoil
Pobalscoil Chorca Dhuibhne
Samhain – Nollaig 2011
  - vi) Obair Choiste sa Ghaeltacht:
    - Plean Teanga don Ghaeltacht
    - Plean saibhríthe teanga do Bhunscoil Áitiúil
    - Ionad Tacaíochta Teaghlaigh**Mí na Samhna – Meitheamh 2012**

- **Cearbhall Ó Colmáin**
  - i) comhairleoir ríomhaireachta do mhic léinn agus don fhoireann Ghaeilge
  - ii) eagrú agus múineadh dhá chúrsa sa ríomhaireacht Ghaeilge in COC
  - iii) **Seimineár: “Úsáid theicneolaíocht na Faisnéise”**,
Grúpa Múinteoirí Gaelcholáiste Mhuire, Corcaigh
8 Nollaig 2011
  - iv) cabhair theicniúil agus fógraíocht ar acmhainní/imeachtaí an Ionaid
  - v) cothabháil agus uasdátú shuímh an Ionaid
  - vi) eagrú thuras lae d’eachtrannaigh
Gaeltacht Mhúscraí
19 Mí na Samhna 2011

- **Marian Ní Shúilliobháin**
  - i) Scéim na Scoláireachtaí Gaeltachta 2012
Cainteoirí, ceoltóirí, múinteoirí Gaeltachta (96 mac léinn)
  - ii) Riaradh príomhchlár teanga:
    - cúrsaí oíche an phobail (210 foghlaimeoir)
    - fíorthosnaitheoirí, modúil GA1120, GA1121 (311 foghlaimeoir)
    - cúrsaí d’ábhair mhúinteoirí (41)
    - cúrsaí deonacha don uile mhac léinn (178 foghlaimeoir)
  - iii) Scoláireacht Uí Ríordáin
22 Bealtaine 2012
  - iv) Turas lae ar Ghaeltacht Mhúscraí
19 Mí na Samhna 2011
  - v) eagrú dhá ócáid dheire cúrsa, mic léinn GA1120, GA1121
22, 27 Márta 2012

- **Pól Ruiséal**
  - i) riaradh an chúrsa dioplóma sa Ghaeilge Fheidhmeach
  - ii) rúnaíocht an Choiste Gnó, Bhord na Gaeilge, Choiste Dioplóma
  - iii) Ina bhall de: Coiste Stiúrthóirí Áras na Díge
Coiste Scéim Teanga COC
Coiste Monatóireachta na Scéime Teanga
Coiste Stiúrthóirí Gaeilge Tríú Leibhéal
Fondúireacht an Bhlascaoid
Cuideachta Comhar Tta
Gael-Taca Chorcaí
  - iv) Mar aoi ag Comhdháil Teagaisc an Dara Leibhéal
Ollscoil Mhaigh Nuad
11 – 12 Mí na Samhna 2011
  - v) Cruinniú Oiliúna Teagaisc le Comheagraí Teagaisc na gColáistí Samhraidh
Ciara Ní Ghairbhí
28 Meitheamh 2012
  - vi) Clár Faisnéise ag TG4
Stair “*Hadji Bey*” in Éirinn
Agallamh Fada craolta ar teilifís
18, 21 Nollaig 2011
  - vii) Bronnadh Teastas & Aitheasc
Eachtrannaigh GA1120/GA1121
144 mac léinn
22, 27 Márta 2012

- viii) mhúin cúrsa san RUB, Bochum, trí chruinniú le foireann teagaisc RUB
18 – 22 Meitheamh 2012
- ix) Comheagrú ar Aoiléacht an Dra Renée Tosser, Ollscoil St. Denis, Ile de la Réunion
“*La ligue gaélique dans l’insurrection de Paques 1916*”
Ollscoil Ile de la Réunion / Roinn na Fraincise COC / An tIonad
15 Márta 2012
- x) Agallaimh Raidió/Teilifíse ar obair an Ionaid
Raidió Fáilte, Béal Feirste
Raidió na Gaeltachta, Raidió na Life, Raidió Pobail Chorcaí, TG4
- xi) Athdhearadh agus teagasc an tsiollabais nua
An Dioplóma sa Ghaeilge Fheidhmeach
Leibhéal 7 (NFQ), Bliain 2
- xii) Comheagrú ar Ócáid Seolta Leabhar Sheáin Uí Ríordáin
8 Nollaig 2011
- xiii) Seimineár d’Fhoireann Nua
“*Seirbhísí agus ról an Ionaid*”
27 Meán Fómhair 2012

Margaíocht agus Caidreamh Poiblí

Cuireadh béim áirithe ar mhargaíocht na gclár staidéir agus ar an gcaidreamh poiblí trí chéile i gcaitheamh na bliana. Chabhraigh an cur chuige seo lena chinntiú go mbeadh ardshuim sna cúrsaí a bhí á dtairiscint. Chabhraigh an nuachtlitir “*Bhuel*”, an físeán fógraíochta “*Fás agus forbairt na Gaeilge in COC*”, rannpháirtíocht i dTeaspáinteas Aos-Oideachais Chorcaí agus feachtais ghearra fógraíochta ar raidió agus sna nuachtáin, leis an bhfeachtas margaíochta a neartú.

Bhí an tIonad chun tosaigh i gcónaí i gcur chun cinn an chláir in oiliúint teagaisc do mhúinteoirí an Ionaid agus i leathnú na teanga labhartha i measc na foirne trí chéile..

Tionóladh cruinnithe go rialta le coistí áitiúla, náisiúnta agus idirnáisiúnta a bhain le leathnú na Gaeilge agus na mionteangacha. Tugadh agallaimh do nó fuarthas cabhair nár bheag ó stáisiúin raidió agus teilifíse de leithéid TG4, RTÉ 1, Raidió 96FM, Raidió na Gaeltachta, Raidió Pobail Chorcaí, Raidió Fáilte Bhéal Feirste, Raidió na Life, Raidió Campus COC. Cuireadh cainteoirí ar fáil agus moladh cainteoirí ar shainábhair do chláir faisnéise, do nuacht Raidió na Gaeltachta agus do nuacht TG4. Bhí an Seomra Caidrimh agus Seomra Seimineáir G01 á n-úsáid mar stiúideonna teilifíse ag TG4 anois is arís i gcaitheamh na bliana.

Foilsíodh ailt a scríobh foireann an Ionaid as Gaeilge agus as Béarla, nó tugadh agallamh do nuachtáin agus d’irisí (*Saol, Feasta, Foinse, Gaelscéal, Céimí UCC, Nuacht UCC, Irish Times, Irish Examiner, RTÉ Guide*).

Cuireadh dearadh comhaimseartha ar bhróisiúir na bpríomhchúrsaí san Ionad. Eisíodh nuachtlitir an Ionaid “*Bhuel*” go rialta agus cuireadh timpeall í go dtí na mic léinn agus an fhoireann. Scaipeadh an tuarascáil bhliantúil go fairsing in Éirinn agus thar lear. Múineadh cúrsaí Gaeilge in Ollscoileanna Bochum sa Ghearmáin agus A Coruna sa Spáinn.

Cuireadh míreanna de pholasáí teanga COC i bhfeidhm agus tionóladh cruinnithe a bhain len iad a neartú trasna na hOllscoile.

Chabhraigh suíomh idirlín an Ionaid go mór le himeachtaí na Gaeilge chomh maith. Críochnaíodh athdhearadh breise a bhí á dhéanamh ar an suíomh. Ceapadh eagarthóir air agus cuireadh béim ar an eolas a choimeád cothrom le dáta an lae ar bhonn rialta. Cuireadh mearnasc go dtí na seirbhísí aistriúcháin ar fáil ar leathanach baile shuíomh na hollscoile agus is fusa anois ná riamh teagmháil a dhéanamh leis na seirbhísí céanna.

(suíomh an Ionaid: <http://www.ucc.ie/ucc/igl/>)

TUAIRISC MHION ar IMEACHTAÍ AN BHOIRD 2011 – 2012

1.3 MIONEOLAS

Tionóladh trí chruinniú den Bhord agus trí chruinniú de Choiste Gnó an Bhoird.

1. CÚRSAÍ GAEILGE 2011 – 2012

A. CÚRSAÍ DEONACHA GAEILGE

(do mhic léinn nach raibh an Ghaeilge mar ábhar scrúdaithe acu)

178 mac léinn, 8 ngrúpa, 14 seachtaine, *i.e.* 112 uair an chloig san iomlán.

B. CÚRSA do MHC LÉINN AN DIO (ATO)

(mar ullmhú le haghaidh scrúdú an Teastais Ghaeilge do Mhúinteoirí Iarbhunscoile)

41 mac léinn, 2 ghrúpa, 15 seachtaine, 30 uair an chloig san iomlán.

C. CÚRSA do THOSNAITHEOIRÍ

- i) GA1120: 287 mac léinn, 12 ghrúpa, 9 seachtaine, 3 huair an chloig sa tseachtain, 324 uair an chloig
- ii) GA1121: 24 mac léinn, 1 ghrúpa, 12 sheachtain, 6 huair an chloig sa tseachtain, 2 dhianchúrsa deireadh seachtaine, 72 uaire an chloig, 168 uair an chloig
- iii) 122 mac léinn, 1 ghrúpa, Ollscoil A Coruna na Spáinne, 20 uair an chloig
- iv) 55 mac léinn, 4 ghrúpa, Ruhr Universität Bochum, An Ghearmáin, 20 uair an chloig
- v) Mic Léinn RUB, Dún Chíomháin, 09 mac léinn, 1 ghrúpa, 7 lá, 4 uair an chloig sa ló, 28 uair an chloig, 560 uair an chloig san iomlán

D. CÚRSAÍ TEANGA

Roinn na Nua-Ghaeilge

Bliain I: 120 mac léinn, 6 ghrúpa, 6 huair an chloig sa tseachtain, 24 seachtain, 144 uair an chloig

Roinn na Sean-Ghaeilge

Bliain III: 20 mac léinn, 1 ghrúpa, 1 uair an chloig sa tseachtain, 24 seachtain, 24 uair an chloig, 168 uair an chloig san iomlán

E. CÚRSAÍ DON FHOIREANN

- i) 35 foghlaimeoir, 2 ghrúpa, 15 seachtaine, 30 uair an chloig
- ii) 17 foghlaimeoir, 2 ghrúpa, 15 seachtain, 30 uair an chloig
Scéim Teanga COC
- iii) 25 foghlaimeoir, 1 ghrúpa, 2 uair an chloig, Foireann
i.e. 62 uair an chloig san iomlán

F. DIPLÓMA SNA HEALAÍONA (AN GHAELGE FHEIDHMEACH) GA1063, GA1064, GA1065 (30 CREIDIÚINT)

- i) 14 mac léinn, 1 ghrúpa, 25 seachtaine, 3 huair an chloig sa tseachtain, 75 uair an chloig
- ii) Cúrsa 2 lá, 48 n-uaire an chloig
i.e. 123 uair an chloig + 75 uair an chloig ar líne *i.e.* 198 san iomlán.

G. **SCILEANNA RÍOMHAIREACHTA**

- i) 06 foghlaimeoir (bunscileanna), 1 ghrúpa, 10 seachtaine, 2 uair an chloig sa tseachtain, 20 uair an chloig
- ii) 04 foghlaimeoir (meánscileanna), 1 ghrúpa, 10 seachtaine, 2 uair an chloig sa tseachtain, *i.e.* 20 uair an chloig
- iii) 70 foghlaimeoir (Clár Teagaisc), 1 ghrúpa, leanúnach, 20 uair an chloig
- iv) 32 foghlaimeoir, seisiúin chomhairle, leanúnach 20 uair an chloig
80 uair an chloig san iomlán

H. **CÚRSAÍ OÍCHE SA GHAELGE LABHARTHA DON PHOBAL**

210 foghlaimeoir, 450 uair an chloig

- i) **Cúrsa 20 Seachtain**
  - a) 193 foghlaimeoir, 10 ngrúpa, 2 uair an chloig sa tseachtain, *i.e.* 400 uair an chloig
- ii) **Cúrsa 10 seachtaine**
17 foghlaimeoir, 1 ghrúpa, 2 u. an chloig sa tseachtain, *i.e.* 20 uair an chloig
- iii) Seisiúin mhodheolaíochta + teaspántas cúrsaí, 20 oide, 4 huair an chloig ar fad.
- iv) Coláistí Samhraidh, 1 chruinniú, 2 uair an chloig, comheagraí teagaisc, faoi choimirce an Ionaid
450 uair an chloig san iomlán

I. **SAINCHÚRSAÍ TEANGA**

- i) **Cúrsa san Iriseoireacht**, 05 mac léinn, 1 ghrúpa, 10 seachtaine, 2 uair an chloig, 20 uair an chloig ar fad
- ii) **Úsáid chruinn na teanga**, 07 mac léinn, 1 ghrúpa, 15 seachtaine, 2 uair an chloig sa tseachtain *i.e.* 30 uair an chloig
- iii) **Mic léinn (T)EFL**, 40 duine, 1 ghrúpa, 2 uair an chloig *i.e.* 2 uair an chloig
- iv) **BCL Dlí agus Gaeilge II**, 07 mac léinn, 1 ghrúpa, 10 seachtaine, 10 n-uair an chloig
- v)
  - a) **Mic léinn RUB**, 1 ghrúpa sa Dún, 9 duine, 4 huair an chloig, 7 lá, 28 uair an chloig
  - b) **Cúrsa na dTionóntaithe Tí Gaeltachta**, 12 duine, 1 ghrúpa, 3 huair an chloig, 3 lá, 15 seachtain, 135 uair an chloig
  - c) **Cúrsa FETAC (3)**, 12 mac léinn, 1 ghrúpa, 12 sheachtain, 3 huair an chloig, 36 uair an chloig
  - d) **Cúrsa ar scileanna saoil**, 4 huair an chloig, 20 dalta
  - e) **Cúrsa Fraincise trí Ghaeilge**, 16 foghlaimeoir, 1 ghrúpa, 2 uair an chloig, 6 seachtaine, 12 uair an chloig
- vi) **Aistriúchán**, 20 duine, 2 uair an chloig, 5 seachtaine, 10 n-uair an chloig
- vii) **Modúl an Leighis (MX 1007)**, 18 nduine, 1 uair an chloig, 25 seachtaine, 25 uair an chloig,
312 uair an chloig san iomlán

- J. i) Múinteoirí nua ar na cúrsaí thuas a chomhairliú agus a oiliúint. Meantóireacht Leanúnach (seisiúin chomhairle, 12 uair an chloig srl.)
- ii) Freastal ar na gnáthmhúinteoirí
  - iii) Eagrú agus riaradh na gcúrsaí
  - iv) Fáiltiú na gCúrsaí Oíche, **Nollaig 2011, Cáisc 2012**

2. DÚN CHÍOMHÁIN

1. Eagrú Chúrsaí Gaeilge

- 7 gcúrsa deireadh seachtaine do mhic léinn Roinn na Nua-Ghaeilge.
- 7 gcúrsa deireadh seachtaine do mhic léinn Ionad na Gaeilge Labhartha.
- 4 chúrsa deireadh seachtaine do mhic léinn na gcúrsaí oíche agus do Chumann Gaeilge na Foirne.
- 2 chúrsa tionóntaí i gcomhar le Comhairle Chontae Chiarraí
- 1 chúrsa seachtaine do mhic léinn Bochum na Gearmáine
- Modúl ar Scileanna Saoil
- Cúrsa Fraincise trí Ghaeilge
- Cúrsaí do leanaí na Gaeltachta (2)
- 25 chúrsa, 340 mac léinn san iomlán

2. Saoire Ghaeilge 2012

Teaghlaigh	21 duine
Cúntóir Teanga	01
Foireann UCC	<u>03</u>
Iomlán	25

Iomlán ar fad 365 lóistéir/foghlaimoír sa Dún 2011/2012

Gníomhaíochtaí Áirithe

3. (a) Plean oibre thrí bliana leagtha amach ag an teagascóir-bainisteoir, Caitríona Budhlaeir.
- (b) Cothabháil agus Deisiú an Dúna i gcomhar leis an teagascóir-bainisteoir agus le Coiste na bhFoirgintí. Fuinneoga Nua curtha isteach.
- (c) Chaith 7 dteaghlach foirne agus 3 ball foirne tréimhsí a mhair ó roinnt laethanta go dtí seachtain sa Dún i gcaitheamh na bliana agus go háirithe mar chuid de Scéim Shaoire Ghaeilge na dTeaghlach Foirne.
- (d) Riaradh na gCnuasach Leabhar, Irisleabhar agus Téipeanna.
- (e) Úsáid agus cothabháil na saotharlainne ríomhaireachta APPLE i Halla an Dúna.

3. SCÉIM na SCOLÁIREACHTAÍ GAELTACHTA

- a) Thug 96 mac léinn tréimhse ar scoláireacht sa Ghaeltacht, Cáisc/Fómhar 2012. Chaith gach mac léinn seachtain ann. 191 ab ea líon na n-iarratasóirí.
- b) Ina measc bhí mic léinn as Roinn na Nua-Ghaeilge agus mic léinn eile mar seo leanas:

Briseadh síos an 151 a chuir isteach ar scoláireacht

Bliain I	55
Bliain II	27
Bliain III	20
Roinn IV (Iarchéimithe Gaeilge)	02
Roinn V (Mic léinn eile na hollscoile).....	75
Roinn VI (Mic léinn dioplóma)	<u>12</u>
Iomlán	191

- c) Ghlac 11 teach muintire páirt sa scéim. Bhí teach i gCléire agus na cinn eile in Iarthar Duibhneach. Bhí ball d'fhoireann Ionad na Gaeilge Labhartha i bhfeighil na mac léinn ag eagrú maidin is tráthnóna sraith d'imeachtaí agus de sheimineáir dóibh, ag deighleáil le mná tí agus leis an bpobal áitiúil.
- d) Turas lae ar Ghaeltacht Mhúscraí, Foghlaimeoirí ón iasacht.
19 Samhain 2011

4. CÚRSAÍ / COMHDHÁLACHA INSEIRBHÍSE

D'fhreastail ineadaí/ineadaithe de chuid Ionad na Gaeilge Labhartha ar na comhdhálacha/cúrsaí seo leanas:

- Comhdháil Teagaisc Dara Leibhéal, Ollscoil Mhaigh Nuad
11 – 12 Mí na Samhna 2011
- Cúrsa Oiliúna: “*Eagarthóireacht agus Profléitheoireacht Ghairmiúil*”
COC
15, 28 Samhain 2011
- Forbairt Ghairmiúil: “*The mindful way – mind your mind*”
Acmhainn Daonna & ‘Bright Sparks’ Coaching
24 Aibreán – 29 Bealtaine 2012
- Cúrsa ar mhúchadh dóiteán
31 Bealtaine 2012
- Cúrsa ar cheartúsáid na lámh
30 Bealtaine 2012
- Cúrsa ar úsáid an scáileáin ríomhaireachta
10 Lúnasa 2012
- Cúrsa ar shlándáil tine
10 Lúnasa 2012
- Seimineár (2) ar úsáid Blackboard
- Comhdháil an Chanónaigh de Paor
8 Márta 2012
- Comhdháil TF Bheirlín
1 – 2 Mí na Nollag 2011
- Úsáid theicneolaíochta cúnata do lucht míchumais
18 Meán Fómhair 2012
- Cuairt staidéir ar Aonad Aistriúcháin
Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge
11 Iúil 2012
- Comhdháil Teangan Antwerpen
23 – 25 Aibreán 2012

- Comhdháil XIV
Teangeolaíocht na Gaeilge
20 – 21 Aibreán 2012

5. BALLRAÍOCHT AR CHOISTÍ/BHOIRD AGALLAIMH (*inmheánach/eachtrach*)

- Scéim na Scoláireachtaí Gaeltachta
- Scéim an Ionaid Chónaithe
- Oidí Páirtaimseartha in Ionad na Gaeilge Labhartha
- Scrúduithe Béil ar lucht meánscoile, Cumann Tráchtála Chalafort an Chóibh

6. AN SEOMRA CAIDRIMH

- i. Úsáid laethúil mar sheomra coiteann foirne – maidin agus tráthnóna
- ii. Gach Luan: Cruinniú na Cuallachta
- iii. Gach Máirt: Ciorcal Comhrá na Mac Léinn
- iv. Gach Céadaoin: Seisiún ceoil ag am lóin (i gcomhar le Cumann an Cheoil Thraidisiúnta agus leis an gCuallacht)
- v. Gach Déardaoin: Cruinniú ag Cumann na Foirne Gaeilge
- vi. Úsáid mar ionad cruinnithe dátheangach ag grúpaí na hOllscoile, mar ionad i gcomhair sheoltaí leabhar agus fáiltithe.
- vii. Cruinnithe an Choiste Gnó, Cruinnithe Foirne
- viii. Ócáidí Bronnta *e.g.* Scoláireachtaí Áras Uí Thuama, Teastais GA1121
- ix. Ranganna Oíche: Sos caife (Luan - Déardaoin 8.00 - 9.00 p.m.) ag na Cúrsaí Oíche Gaeilge agus ag Cúrsaí Oíche eile
- x. Aire Laethúil – eagrú imeachtaí, gréithre, irisí, seilp leabhar, troscáin, nuachtáin, péinteáil agus athchóiriú
- xi. Seastán do Phreas na Gaeilge agus don Phreas Idirnáisiúnta. Seilpeanna de leabhair Ghaeilge le húdair de chuid COC. Buanteaspáinteas agus Teaspáinteas ar leith líníochtaí ar Fhilíocht Sheáin Uí Ríordáin.
- xii. Teastas Eorpach Gaeilge (TEG), Scrúdú Sathairn
Lárionad Teanga OEM i gcomhar leis an Ionad, COC

7. SCÉIM NA SCOL

- 9 meánscoil Ghaeilge i gceist, 5 scoil Ghaeilge, 4 scoil Ghaeltachta
- 3 cainteoirí ar gach painéal, 19 cainteoir (6 foirne)
- Cuireadh na seisiúin chomhairle ar siúl roimh cheannlá C.A.O. **1 Feabhra 2012**
- Seimineár athbhreithnithe, **22 Márta 2012**

8. IONAD CÓNAITHE GAEILGE / ÁRAS UÍ THUAMA

Tá an tIonad Cónaithe ag feidhmiú go héifeachtach ó 1993 i leith. Beidh sé fiche bliain ar an bhfód sa bhliain 2013.

2011 – 2012: 25 iarratasóir

2012 – 2013: 35 iarratasóir

Comheagraí: Nuala de Búrca

Riarthóir: Claire Ní Mhuirthile

Imeachtaí

- Cruinniú Tionscnaimh ..... 27 Meán Fómhair 2011
- Turas Bus trí Chathair Chorcaí, Treoraí: Claire Ní Mhuirthile.. 30 Meán Fómhair 2011
- Aoicheoltóir in Áras Uí Thuama, Ger Wolfe..... 11 Deireadh Fómhair 2011
- Ócáid Sóisialta, Íoslach Áras Uí Thuama..... 16 Mí na Samhna 2011
- Oscailt an Spraoi 2011 le Micheál Ó Muircheartaigh, Óstán Silversprings..... 21 Mí na Samhna 2011
- Oíche Drámaíochta Aisteoirí Chúil Aodha/COC, Amharclann an Chorrán Gealaí..... 23 Eanáir 2012
- Babhláil & Púl, An Mhairdíog..... 21 Feabhra 2012
- Ócáid Mhór Phoiblíochta ar ÁUT, Amfaitéatar Áras Uí Thuama ..... 13 Márta 2012
- Fáilteú agus Bronnadh Scoláireachtaí €500 le Neil Buttimer..... 26 Aibreán 2012
(D'éirigh le gach áitritheoir an scoláireacht a bhaint)

2012 – 2013: 35 iarratasóir: 27 áit

Iomlán: 16 áitritheoir nua

9. AN tSEIRBHÍS AISTRIÚCHÁIN

Fógraí dátheangacha, teidil, cártaí gnó, tuairiscí éagsúla a aistriú d'Oifig na bhFoirgintí, An Chlólann, Ranna, Aonaid agus Ionaid Ollscoile. Aistríodh doiciméid agus tuairiscí a tháinig isteach go mórmhór ó Oifig an Chláraitheora, Oifig an Uachtaráin agus Oifig na hOidhreachta. Aistríodh cáipéisí do roinnt eagrais stáit, d'institiúidí tríú leibhéal oideachais, as áiteanna eile ar fud na hÉireann agus tugadh comhairle i leith an aistriúcháin dóibh i gcaitheamh na bliana.

<u>Institiúid</u>	<u>Líon na dTionscadal</u>
Coláiste na hOllscoile Corcaigh	38
Coiste Ghairm-Oideachais Chathair Chorcaí	01
Ollscoil Luimnigh	12
Comhairle Chontae Phort Láirge.....	01
An Roinn Oideachais & Scileanna.....	03
Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge.....	01
An Phríomh-Oifig Staidrimh.....	02
Iomlán	58
Teacht Isteach	€22,671

Teagascóir – Aistritheoir

Brian Ó Donnchadha

10. SOLÁTHAR ÁBHAR ar dlúthdhiosca agus COTHABÁIL TREALAIMH

- i) Cáisíní, Dlúthdhioscaí, Dlúthscannáin
- ii) Scagadh agus roghnú
- iii) Abhar na dtéipeanna a scríoptáil, a ullmhú agus a chur i gcomhad
- iv) Cothabháil theicniúil i leith na gnuasach téipeanna/dlúthdhioscaí (500)
- v) Bailiú ábhair ar dlúthdhiosca/dlúthscannán. Sean-téipeanna agus Nua-téipeanna físe/fuaimne (500)
- vi) Trealamh digiteach agus analógach a choimeád agus a chothabháil
- vii) Fáil agus cothabháil trealamh/troscáin do linn na ríomhairí (10 ríomhaire beag, 16 ghnáthríomhaire idir Apple MAC agus PC)
- viii) Aon seomra ranga leictreonach: 15 MacBook
- ix) Saotharlanna ríomhaireachta APPLE i nDún Chíomháin, i Seomra G01 ÁUR, i Seomra 4 Gort na mBláth (18 ríomhaire Apple Mac)
- x) Cothabháil bhunachar acmhainní a bhaineann leis an Ionad & An Dún
- xi) Cur i bhfearas saoráide nua chun taifeadh digiteach ón aer a dhéanamh

11. CAIDREAMH POIBLÍ AGUS MARGAÍOCHT

Bhíothas i dteagmháil le breis agus céad eagraíocht Gaeilge, Oideachais, Gnó agus eile ar fud na tíre agus ar fud an domhain i gcaitheamh na bliana. Tá liosta na n-eagraíochtaí ar deineadh teagmháil leo ar fáil in Ionad na Gaeilge Labhartha.

3.1 Aguisín / Appendix

Cúrsaí sa Ghaeilge Labhartha 2011-2012 Tá figiúirí na bliana seo caite ar fáil faoi lúbíní.

Cláir Staidéir	Líon Mac Léinn	Líon Grúpaí	U. an chl. sa tSeachtain	Fad Cúrsa	U. an chl. go hiomlán
Cúrsaí Deonacha le haghaidh mhic léinn nach bhfuil ag stáidéar na Gaeilge mar ábhar acadúil	178 (138)	8 (6)	8 (6)	15 seacht. (1 u. an chl./ mac léinn/ seachtain)	120 (84)
An Teastas Gaeilge do Mhúinteoirí Iarbhunskoile	41 (35)	2 (2)	2 (2)	15 seacht. (1 u./m.l./seacht.)	30 (30)
Cúrsa na bhFíorthosnaitheoirí					
• GA1120	287 (319)	12 (14)	36 (42)	9 seacht.	324 (378)
• GA1121	24 (26)	1 (2)	6 (8)	12 seacht. + 4 lá (4 u./m.l./seacht.)	168 (192)
	311 (345)				
• Ruhr Universität, Bochum	55 (60)	4 (4)	---	5 lá	20 (20)
• Ollscoil A Coruna, An Spáinn	122 (74)	1 (1)	---	5 lá	20 (20)
• Cúrsa sa Dún, Mic Léinn BOCHUM	9 (24)	1 (2)	---	7 lá	35 (40)
					567 (650)
Cúrsaí Foirne; COC	35 (19)	2 (2)	2 (2)	15 seacht. (1 u./m.l./seacht.)	30 (30)
Cúrsa don Fhoireann Nua	25 (4)	1 (1)	---	1 lá	2 (2)
Cúrsa san Aistriúchán	20 (21)	1 (1)	2 (2)	5 seacht.	10 (10)
Cúrsaí Oiliúna Foirne (Scéim Teanga)	17 (13)	2 (2)	2 (2)	15 seacht.	30 (30)
Cúrsa Dioplóma: GA 1063, GA1064, GA1065	14 (15)	1 (1)	3 (3)	25 seacht. + 2 lá + am ar líne	223 (223)
Mic Léinn T(EFL)	40 (20)	1 (1)	---	1 lá	2 (3)
Modúl Leighis, Bliain 1	18 (13)	1 (1)	1 (1)	25 seacht.	25 (25)
Cúrsa Teanga, Roinn na Nua-Ghge, Bl. 1	120 (120)	6 (6)	6 (6)	24 seacht.	144 (144)
Roinn na Sean-Ghge, Bl.III	20 (16)	1 (1)	1 (1)	24 seacht.	24 (24)
BCL Dlí agus Gaeilge	7 (0)	1 (0)	1 (0)	12 seacht.	12 (0)
Cúrsa na dTionóntaithe (Dún)	12 (12)	1 (1)	9 (9)	15 seacht.	135 (135)
Cúrsa FETAC (3) (Dún)	12	1	3	12 seacht.	36
Modúl Scileanna Saoil (Dún)	20	1	---	2 lá	4
Cúrsa Francise tré Ghaeilge	16	1	2	6 seacht.	12
Dhá chúrsa ar leith do Leanaí na Gta	10	1	3	4 seacht.	18
Cúrsaí Ríomhaireachta srl.					
• Bunscileanna	6 (7)	1 (1)	2 (2)	10 seacht.	20 (20)
• Meánscileanna	4 (7)	1 (1)	2 (2)	10 seacht.	20 (20)
• Foghlaimoírí Leanúnacha	58 (32)	---	---	---	20 (20)
• Foireann UCC	32 (80)	1 (1)	5 (6)	4 seacht.	20 (24)
FO-IOMLÁN	1,202 (1,072)	54 (52)	96 (92)		1,504 (1,524)
Cúrsaí Oíche don Phobal	210 (342)	11 (16)	22 (32)	10 + 20 seacht.	420 (600)
• 20 Seachtain	193 (287)	10 (13)	20 (26)	(2 u./m.l./seacht.)	400 (520)
• Ábhair Mhúinteoirí	17 (45)	1 (2)	2 (4)	10 seacht.	20 (40)
Úsáid Chruinn	07 (7)	1 (1)	2 (2)	15 seacht.	30 (30)
Iriseoireacht Chló	5 (8)	1 (1)	2 (2)	10 seacht.	20 (24)
Seimineáir Mhodheolaíochta	20 (27)	1 (1)	---	---	20 (4)
Coláistí Samhraidh	1/80	1 (1)	---	1 lá	6 (2)
FO-IOMLÁN	322 (501)	15 (23)	26 (41)		496 (675)
IOMLÁN	1,524 (1,573)	69 (75)	122 (133)		2,000 (2,199)

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2011 – 2012

1.1 Context

The terms of reference of Bord na Gaeilge are those laid down in Chapt. E, Section 8 of the Principal Statute of University College Cork. They came into effect in June 2008. Bord na Gaeilge functions as a statutory committee of UCC Governing Body. The policy document “*The advancement of Irish in College*” is aligned with the UCC Strategic Plan and was approved by UCC Governing Body on 10th February 2009. The mission statement of Ionad na Gaeilge Labhartha falls within the parameters of the policy document and contains four main objectives:

- (i) *to promote Irish creatively in UCC and in Ireland in accordance with article 8, The Irish Constitution (1937), provisions of the Universities Act (1997), The Belfast Agreement (1998) the Official Languages Act (2003).*
- (ii) *to offer spoken and applied Irish language programmes to learners at all fluency levels in UCC and at appropriate levels in An Ghaeltacht in the context of the ‘institiúid na hollscolaíochta’ project.*
- (iii) *to enable active participation in a supportive bilingual environment which includes Irish language networks, schemes and cultural activities as key components.*
- (iv) *to ensure that all services be informed by authoritative research and guided by good practice in the specialised process of language acquisition and learning.*

The role and work of Ionad na Gaeilge Labhartha is being continually informed and finetuned in the light of certain key study documents recently published in domains of second language acquisition and third level education such as the Hunt Report on a National Strategy for Higher Education (9 August 2010) and the discussion document Languages in Europe, Towards 2020 / Analysis and proposals from the *LETPP consultation and review (2011), The Languages Company.

1.2 The year’s main achievements - summary

- The significant number of students attending language programmes in Ionad na Gaeilge Labhartha reached a total of 1,524 which was similar to the previous year’s total.
- A further 2,633 students approximately participated in language schemes and cultural networks. The Ionad catered for the Irish language needs of 4,300 students in total during the year. The overall number of students participating in both language programmes and language schemes increased by 2.5% over the previous year’s cohort.
- Some 2,400 students attended language activities and schemes which came directly under the remit of Bord na Gaeilge. They are laid out in the following table:

* LETPP nó Clár Foghlama Saoil an Aontais Eorpaigh ar a dtugtar “Languages in Europe, Theory, Policy and Practice”

SCHEME/PROGRAMME	PARTICIPANTS
Staff family language programme	25
Schools' Liaison Scheme	18
Public lecture series and other activities.....	1,790
An Seomra Caidrimh	560
Total	2,393

- Maeve Harrington and Fiona Tattan on behalf of the Bank of Ireland presented Gradam na Gaeilge awards to Ruth Nic Ginneá and Fodhla Ní Chonchúir in recognition of their achievements in promoting Irish during the year. The award is sponsored by the Bank of Ireland. The competition is open annually to every student on a university-wide basis.
- A series of seminars and courses for the Gaeltacht community was organised in Dún Chíomháin. Included among these was a course for County Council householders, a course on life skills and a course in computer studies for primary school children.
- New equipment and furniture was installed in the Ionad Teaching Room (G01) and in the computer room, 4 Bloomfield Terrace. Internet links were renewed and a new digital documentation camera was made available.
- A substantial number of students (191) applied for a Gaeltacht Scholarship. About one hundred students eventually spent a minimum of one week with a Gaeltacht household. These students emanate from all four Colleges of the university.
- The Irish language was taught as part of academic programmes and on a number of fluency levels to 150 students in the universities of Bochum, Germany and A Coruna, Spain.
- The national launch of the book of poetry “*Seán Ó Ríordáin: Na Dánta*” was organised in association with the Ionad. A major exhibition of etchings by artist Seán Ó Flaithearta and based on the poetry of Ó Ríordáin was opened in Áras Uí Rathaille while a separate exhibition on the work of the poet was also organised. Seán Ó Coileáin wrote the preface to the book. Louis de Paor performed the launch.
- The diploma course in Applied Irish was taught as a Level 7 NFQ course with a new weighting of sixty credits or six ten credit modules. The course is part-time and is delivered over a two year timeframe, the second year of which was 2011/12. Two of its modules are being delivered totally on line. A new evening programme in Irish Language Grammar was also prepared and offered as a course for adult learners.
- A public lecture series with the central theme “*The Irish language as business and professional resource*”, was organised in An tIonad. Among the lecturers were Pádraic Ó Ciardha, TG4; Colm Henry, Mercy Hospital; Ian Malcolm, Gaelscéal & Stormont Assembly.

Funding

In its follow up analysis of the quality review process, which Ionad na Gaeilge Labhartha undertook during 2010/11, the UCC Quality Promotion Committee (QPC) congratulated the Ionad on the very positive quality review report submitted by the reviewers. They described the Ionad “as a model which other units should follow” and reported that it had an excellent reputation internally and externally. The QPC welcomed in particular the comments of the reviewers on the progress, development and successes of the Ionad.

It is well understood however that high standards can only be achieved through continual daily endeavour and that there is always the challenge to improve. But as we function in a period of severe financial stringency for the university, Ionad income is now taken in total, to contribute to the significant institutional debt. The Ionad non-pay budget has been reduced by 60% over four years since 2008. The new financial position will require continual increased vigilance in the area of expenditure and that more use be made of HEA targeted initiative funding in order to maintain educational services in significant demand while refusing to compromise on standards.

Overview of language programmes

The principal language programmes, networks and activities of An tIonad including their respective numbers of learners and participants, can be set out under three headings as follows:

1. language programmes both general and academic,
2. networks, schemes, cultural activity,
3. weekend courses in An Ghaeltacht.

I. Language programmes both general and academic

1. Undergraduate, postgraduate and mature students	178
2. An Teastas Gaeilge for PGDE students	41
3. Absolute Beginners :	
i) American JYA, Erasmus, Socrates, Tempus	311
ii) A Coruna University, Spain	122
iii) Ruhr Universität Bochum, Germany	55
iv) Bochum students / Course in Dún Chíomhain	09
iv) T(EFL) Students.....	40
4. Diploma in Applied Irish (GA1063, GA1064, GA1065)	14
5. BCL Law and Irish (GA2010)	07
6. Computer Skills	
i) Basic Course	06

ii) Intermediate Course	04
v) Staff programme for teaching/learning	58
vi) Occasional Students	25
7. First years, Dept. of Modern Irish	120
Third years, Dept. of Early & Medieval Irish	20
8. i) UCC staff including 2 language scheme classes.....	52
ii) UCC Staff training including New Staff.....	25
9. Members of the public (ten and twenty week evening)	210
10. Teaching methodology	
i) one teacher group	17
ii) Coláistí Samhraidh	80
11. i) Precise usage	07
ii) Journalism	05
iii) Translation.....	21
vi) Sports Education Students	09
vi) 1 st Year, Medical Students (MX 1007).....	18
12. i) House Tenants, Ballyferriter	12
ii) Fetac Course (3) (Dún).....	12
iii) Life skills Module (Dún).....	20
iv) French through Irish (Dún).....	16
v) Gaeltacht Primary School Children.....	10
	Sub-Total: 1524
	* (1,573) [3% learner decrease]

II. Networks, schemes, cultural activity

1. Gaeltacht Scholarship Programme	191
2. Irish language hall of residence (45 applicants)	17
3. Language programme for families of staff	24
4. Schools Liaison Scheme	19
5. Public lectures, festivals, concerts, receptions, book launches	1,790
6. One day excursion to An Ghaeltacht	32
7. Seomra Caidrimh regular users	560
	Sub-total: 2,633
	* (2,559) [2.9% increase]

III. Weekend courses

1. Students attending weekend and other courses not included above	140
Sub-total:	140

Total:	4,297
---------------	--------------

* (4,192) [2.5% overall increase]

*previous year's totals (2010 – 2011)

Lectures, Seminars, Conferences

The Irish language served as common denominator for the many varied events which were held both on and off campus. The annual lecture series was held in parallel with the lecture series of the diploma course. A representative summarised sample of activities is presented as follows:

- **Micheál Ó Muircheartaigh, RTÉ**
Launched *Spraoi Cois Laoi* 2011/12
Silversprings Hotel, Cork
21 November 2011
- **Pádhraic Ó Ciardha, TG4**
“TG4 @ 15 – decisions over 15 years which shaped TG4 ”
14 February 2012
- Christmas Reception 2011
Four Easter Receptions 2012
200 learners, Teachers & Class Members
An Seomra Caidrimh
5 – 8 December 2011
12 – 19 March 2012
- Teaching Methodology Seminar, Resources Exhibition
Day and Evening teachers, An tIonad,
Teachers of Coláistí Samhraidh Chorca Dhuibhne
Teachers of Dept. of Modern Irish
Pól Ruiséal, Ciara Ní Ghairbhí
3 October 2011
7 – 14 October 2011
14 October 2011, 28 June 2012
- **Fionnán Ó hÓgáin, Údarás na Gaeltachta**
“The development of a minority language region – the Gaeltacht experience”
31 January 2012

- **Colm Henry, Mercy Hospital Cork**
“Irish and Medicine as practised together”
28 February 2012
- **Ian Malcolm, Stormont Assembly**
“The Northern View – Protestant perspectives on Irish”
6 March 2012
- **Neil Buttimer, COC**
“The value of the Irish language”
27 March 2012
- **Pól Ruiséal, UCC**
  - (i) Chair, Keynote Lecture
Diarmuid Ó Sé, UCD
 Conference XIV, Irish Language Linguistics UCC
20 April 2012
  - (ii) Two Talks
 Overseas Learner Groups GA1120, GA1121
22, 27 March 2012
- **Ciarán Dawson, UCC**
  - (i) **Seminar:** *“The use of Google Docs to promote co-operative online learning among advanced language learners”*
 World E-learning Conference, Berlin
1 December 2011
  - (ii) Nominated UCC Teaching Fellow
26 January 2012
  - (iii) **Seminar:** *“Using online discussion to enhance the learning experience of minority language students”*
 Antwerp Language Learning Conference
24 April 2012
- **Brian Ó Donnchadha, COC**
Seminar: *“Irish verbs immersed in an unreal world”*
 Conference XIV, Irish Language Linguistics, UCC
20 April 2012
- **Seán Ó Ríordáin Scholarship** (Bord na Gaeilge)
 Awarded to **Ella Ní Éigeartaigh** Gaelscoil Uí Ríordáin
 Presented by **Michael Murphy, UCC President**
Chairman: Pól Ruiséal
22 May 2012
- **Gradam na Gaeilge**
 (sponsored by Banc na hÉireann)
 Awarded to **Ruth Nic Ginneá, Fodhla Ní Chonchúir**
 by **Maeve Harrington, Fiona Tattan, Bank of Ireland**
26 April 2012

- **Special Presentations to An tIonad**
Magazines, Journals, Books
by Drs Micheál Ó Súilleabháin, Dónall Ó Muirthile, Pádraigín Riggs, Prof. Grace Neville
Summer 2012
- **Nuala de Búrca**
  - (i) Five issues of the Newsletter “*Bhuel*”
2011 – 2012
  - (ii) Co-ordinator in An tIonad Cónaithe Gaeilge
  - (iii) Irish language adviser, Nuacht UCC News
  - (iv) Taught one Language Scheme course
- **Ciarán Dawson**
  - (i) “*The Irish Language today*”
T(EFL) Student Group
5 July 2012
  - (ii) University of A Coruna
Course in Irish as option
Doctoral Students (122)
11 – 14 September 2012
  - (iii) Supervising and teaching new online module GA1065 Diploma in Applied Irish
  - (iv) Presentation of a special book collection to Boole Library
19 June 2012
  - (v) Participant, World E-Learning Conference, Berlin
1 – 2 December 2011
- **Claire Ní Mhuirthile**
  - (i) administered the Ionad Cónaithe Gaeilge, Schools Liaison Programme, Dún Chíomháin, Staff Family Language Programme, Gradam na Gaeilge
  - (ii) organised St. Bridget’s Feast Day exhibition
1 – 10 February 2012
  - (iii) prepared Health & Safety annual report 2011-12 of An tIonad
  - (iv) examiner in spoken Irish,
Cobh Harbour Chamber of Commerce
Languages programme for secondary schools
26 January 2011
  - (v) Co-ordinator : Áras Uí Thuama & Gradam Awards
26 April 2012
  - (vi) Radio Interviews: Radio Campus, Raidió na Gaeltachta
- **Seán Ó Laoi**
  - (i) taught special courses in:
    - applied journalistic skills
    - precise written useage
    - language scheme
  - (ii) assisted in translation assignments
  - (iii) administered UCC staff courses

- (iv) co-ordination:
First Year Orientation / Irish
c/o Admissions Office, UCC
7 – 21 September 2012
- **Brian Ó Donnchadha**
  - (i) administered the Translation Unit
  - (ii) taught a special course: professional translation
February – March 2012
  - (iii) co-ordination of Book Launch, “*Seán Ó Ríordáin-Na Dánta*”
8 December 2011
  - (iv) Membership – UCC Bilingual Website Committee
  - (v) Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge
Seiminar: “The twenty year strategy for Irish”
Coláiste Choilm
28 September 2012
  - (vi) Conference / An Canónach de Paor
Simultaneous Translation
WIT Waterford
8 March 2012
  - (vii) Member of Vatican “Sapienti” Committee, Roma
  - (viii) Language Course, RUB students
Dún Chíomhain
3 – 10 September 2012
  - (ix) Translation from German, Article:
“*Irish lernen in Deutschland – An Ghaeilge a fhoghlaim in Éirinn*”,
Ireland Journal XXI, 3.10
- **Caitríona Budhlaeir**
  - (i) Taught course to Gaeltacht House Tenants
November 2011 – February 2012
  - (ii) Maintenance of database resource collections in An Dún
  - (iv) Registration of Books
Dún Library
November 2011 – June 2012
  - (iv) Taught FETAC (3) Course
February – May 2012
  - (v) Module in Life Skills
Corca Dhuibhne Community School
November – December 2011
  - (vi) Member of Committees:
    - Gaeltacht Language Planning
    - Enhanced language learning for Primary School
    - Family Support Centre**November 2011 – June 2012**
- **Cearbhall Ó Colmáin**
  - (i) IT adviser for students and staff
  - (ii) Two IT courses, UCC students and UCC staff
  - (iii) IT assistance re language resources, advertising, events
  - (iv) Updating & Maintenance of Ionad websites

- (v) **Seminar:** “*The use of IT technology in the school*”
Gaelcholáiste Mhuire
8 December 2011
- vi) Co-ordination of Excursion
Overseas Students
Muskerry Gaeltacht
19 November 2011
- **Marian Ní Shúilliobháin**
  - (i) Gaeltacht Scholarships 2012, Administration
Teachers, speakers, musicians
March, September 2012 (96 students)
  - (ii) Administration of core language courses:
    - evening courses for public (210 learners)
    - complete beginner modules GA1120, GA1121 (311 learners)
    - courses for trainee teachers (41 learners)
    - voluntary courses for all students (178 learners)
  - (iii) Seán Ó Ríordáin Scholarship
22 May 2012
  - (iv) Day Excursion
Overseas Students
Muskerry Gaeltacht
19 November 2011
  - (v) Co-ordination – Two receptions
Overseas Students GA1120 / GA1121
22, 27 March 2012
- **Pól Ruiséal**
  - (i) administered applied diploma course,
  - (ii) secretary to central executive committee, Bord na Gaeilge, Diploma Committee
  - (iii) Member of: Committee of Directors, Áras na Díge Teo., Cuideachta Comhar Tta,
UCC Scéim Teanga Steering Committee
Committee of Third Level Directors of Spoken Irish, Gael-Taca, Blasket
Foundation
  - (iv) Guest at Conference of Second Level Teachers of Irish
NUIM, Maynooth
11 – 12 November 2012
  - (v) Teacher Training Consultation with Teaching Co-ordinator
Coláistí Samhraidh Tta
Ciara Ní Ghairbhí
28 June 2012
  - (vi) Overseas learners, GA1120, GA1121 (144)
Presentation of Certificates (18) & Two Talks
22, 27 March 2012
  - (vii) Interviewee, Documentary on History of “*Hadji Bey*” in Ireland, TG4
TV Broadcasts: **18, 21 December 2011**
  - (viii) Radio/TV Interviews
Ionad Achievements
Raidió Fáilte Belfast, Raidió na Gaeltachta, Raidió na Life, TG4, Cork Community
Radio

- (ix) Syllabus Co-ordination and Teaching Year 2
Reset to Level 7 (NFQ)
Diploma in Arts (Applied Irish)
- (x) Course in RUB, Germany
Three academic meetings
18 – 22 June 2012
- (xi) Co-ordination: Guest Lecture
Dr Renee Tosser, University of St. Denis, Ile de la Réunion
“*The Gaelic League and the 1916 Rising*”
Université de la Réunion / UCC Dept. of French / An tIonad
15 March 2012
- (xii) Co-ordination: Book Launch, “*Seán Ó Ríordáin: Na Dánta*”
8 December 2011
Exhibition of Etchings, Seán Ó Flaithearta
December 2011 – June 2012
- (xiii) Seminar for New Staff
“*Role and Services of An tIonad*”
27 September 2012

Marketing and Public Relations

High priority was accorded during the year to the exercise of targeted public relations and programme marketing. Such an approach assisted in ensuring brisk take up of language courses. The frequent showing of the short promotional video on the work of An tIonad, the internal newsletter *Bhuel* and participation on radio programmes and in exhibitions such as the Cork City Adult Education exhibition, continued to give added impetus to the publicity campaigns.

An tIonad was to the forefront in furthering teaching skills in the Ionad and the work of the UCC lecturing skills programme c/o Ionad Bairre and in continuing the promotion of Irish among all UCC staff.

Meetings were held regularly with national and international state and voluntary committees in relation to Irish language and minority language advancement. Interviews were accorded to and important assistance was granted by radio and TV stations such as TG4, RTÉ 1, 96FM, Raidió na Gaeltachta, Raidió Fáilte Belfast, Raidió na Life, Cork Community Radio, UCC Radio Campus. Speakers were nominated for Raidió na Gaeltachta and TG4 news, documentary and educational programmes. Articles in both Irish and English were published and interviews were given to numerous newspapers and journals (*Saol, Feasta, Foinse, Gaelscéal, Céimí UCC Graduate, Nuacht UCC News, Irish Times, Irish Examiner, RTÉ Guide*). An Seomra Caidrimh and Seminar Room G01, ÁUR were used from time to time as TV and radio studios during the year.

Course brochures were redesigned and updated. The UCC Language Scheme continued to be implemented in the university and meetings to agree a second three year scheme were held.

An tIonad’s own internal newsletter “*Bhuel*”, was issued throughout the year and was distributed free of charge to both students and staff. An Bord’s annual report was

widely distributed in Ireland and abroad and Irish courses were taught by An tIonad in the universities of Bochum, Germany and A Coruna, Spain.

The Ionad website was continually updated during the year under review. The website editor ensured that information on the Ionad site was always relevant and regularly amended. Quicklinks facilitating access to the Translation Unit were set up on the Homepage of the UCC Main Website.

(Ionad website: <http://www.ucc.ie/ucc/igl/>)

ACTIVITIES of BORD NA GAELIGE 2011 - 2012

1.3 STATISTICS

Three meetings of An Bord and three meetings of An Coiste Gnó were held.

1. IRISH COURSES 2011 – 2012

A. Voluntary Courses in Spoken Irish

(for students not taking Irish as an examination subject)

178 students, 8 groups, 14 weeks' duration, *totalling 112 hours.*

B. Course for PGDE (HDE) Students

(as preparation for An Teastas Gaeilge)

41 students, 2 groups, 15 weeks' duration, *totalling 30 hours.*

C. Beginners' Course

i) GA1120: 287 students, 12 groups, 9 weeks, 3 hours per week, totalling 324 hours.

ii) GA112: 24 students, 1 group, 12 weeks, 6 hours per week, including 2 weekend courses, 72 hours, totalling 168 hours.

iii) 55 students, 4 groups (Ruhr Universität, Bochum), seven day duration, 28 hours.

(iv) 122 students, 1 group, La Universidad de A Coruna, An Spáinn, 20 hours

(v) 09 students, 1 group, 7 days, 4 hours per day, 28 hours,
totalling 560 hours

D. Courses in Language Acquisition

Department of Modern Irish

i) First Year: 120 students, 6 groups, 6 hours per week, 24 weeks' duration, 144 hours.

Department of Early & Medieval Irish

i) Third Year: 20 students, 1 group, 1 hour, 24 weeks, 24 hours,
168 hours in total

E. UCC Staff Courses

i) 35 learners, 2 groups, 15 weeks, 2 hours, 30 hours.

ii) 17 learners, 2 groups, 15 weeks, 30 hours, Scéim Teanga COC

iii) 25 learners, 1 group, 2 hours, Staff, *totalling 62 hours.*

F. i) Diploma in Arts (Applied Irish), GA1063, GA1064, GA1065 (30 credits)

14 students, 1 group, 25 weeks duration, 3 hours per week

+ 2 day course / 48 hours, totalling 123 hours + 75 hours on line, *totalling 198 hours.*

G. Computer Skills Courses

i) 06 learners (basic skills), 1 group, 10 weeks, 2 hours per week, 20 hours.

- ii) 04 learners (intermediate skills), 10 weeks, 2 hours per week, 20 hours.
- iii) 70 participants (Teaching/Learning Programme), 1 group, ongoing, 20 hours.
- iv) 32 learners, consultative sessions, continual, 20 hours minimum. *80 hours in total.*

H. Night Classes in Conversational Irish for Members of the Public

210 students, 450 hours

- i) 20 week course, 193 learners, 10 groups, 2 hours per week, totalling 400 hours.
- ii) 10 week course, 17 learners, 1 group, 2 hours per week, totalling 20 hours.
- iii) Methodology teaching session, 20 teachers, 4 hours.
- iv) Summer College Teachers, 1 consultation meeting with teacher-coordinator, under aegis of the Ionad, 2 hours, *totalling 450 hours.*

I. Special Language Courses

- i) **Journalism in Irish**
1 group, 5 students, 10 weeks, 2 hours per week, 20 hours.
- ii) **Precise Usage of Irish**
07 students, 1 group, 15 weeks, 2 hours per week, 30 hours
- iii) **T(EFL) Students**, 40 learners, 1 group, 2 hours, 2 hours
- iv) **BCL Law and Irish II**, 7 students, 1 group, 10 weeks, 10 hours
- v) **Translation**, 20 learners, 2 hours per week, 5 weeks, 10 hours
- vi) **RUB students**, 1 group, 09 students, 4 hours x 7 days, 28 hours/Dún
- vii) **House Tenant Gaeltacht**, 12 learners, 1 group, 3 days x 15 weeks x 3 hours, 135 hours.
- viii) **FETAC (3) Course**, 12 learners, 1 group, 12 weeks, 3 hours, 36 hours
- ix) **Module in Life Skills**, 20 learners, 4 hours
- x) **French through Irish**, 16 learners, 1 group, 2 hours, 6 weeks, 12 hours
- xi) **Medical Module (MX 1007)**, 18 learners, 1 hr x 25 weeks, 25 hrs, *totalling 312 hours.*

- J.** i) Advising and training new teachers for above courses, continual mentoring, (advisory sessions, 12 hours)
- ii) Assisting regular teachers,
- iii) Administration and organisation of all courses.
- iv) Day/Evening Course Receptions,
December 2011, March 2012

2. DÚN CHÍOMHÁIN

(i) WEEK-END / WEEK LONG COURSES

- 7 courses for students of the Department of Modern Irish,
- 7 courses for students of Ionad na Gaeilge Labhartha,
- 4 courses for students of evening courses/staff Irish Language Group,

- 2 courses for Tenants/Kerry County Council,
  - 1 weeklong course for Bochum students,
  - Module in Life Skills
  - French Course through Irish
  - Two courses for Gaeltacht children
- 25 courses, 340 learners

(ii) **STAFF LANGUAGE HOLIDAY PROGRAMME 2012**

21 Family members, 7 Families
 01 Language assistant
 03 UCC staff members
25 learners/residents

TOTAL: 365 resident learners 2011/2012

(iii) **OTHER ACTIVITIES**

- Three Year Plan prepared, Dún Teacher-Manager, Caitríona Budhlaeir.
- Repair & Maintenance in co-operation with UCC Buildings Office. New windows installed.
- Library, Tape, Magazine Collections, Administration.
- Apple Computer Laboratory, Dún Hall, Maintenance & Use.
- Seven families and three UCC staff members spent various periods in An Dún.

3. GAELTACHT SCHOLARSHIP PROGRAMME

Diploma students availed of these Scholarships in the Easter period while all other students participated in the Autumn period of recess:

- 96 students in total participated in the Programme and spent a week in the Gaeltacht. Some 191 applications were made.
- Students of the Department of Modern Irish and other UCC students applied for a scholarship as follows:

First Year	55
Second Year	27
Third Year	20
Postgraduates in Irish	02
Other students (not studying Irish as an academic subject)	75
Diploma in Applied Irish	<u>12</u>

Total : 191

- 11 Gaeltacht households participated. There was one household in Cape Clear and the remainder in Corca Dhuibhne. While in the Gaeltacht, the students were under the supervision of a staff member of Ionad na Gaeilge Labhartha. A series

of relevant lectures, seminars and cultural activities were organised both morning and evening while the students were on scholarship in April and September 2012.

Nóta: A day excursion to the Muskerry Gaeltacht was organised involving some 32 beginner and adult students. 19 November 2011.

4. CONFERENCES/INSERVICE COURSES/SPECIAL EVENTS attended by STAFF MEMBERS

At least one staff representative of Ionad na Gaeilge Labhartha participated in each conference/course.

- Conference for Second Level Teachers of Irish, NUIM, Maynooth
11 – 12 November 2011
- Training Course: “*Proofreading and editorial professional skills*”
UCC
15, 28 November 2011
- Professional Development: “*The mindful way – mind your mind*”
UCC HR & ‘Bright Sparks’ Coaching
24 April 2011 – 29 May 2012
- Fire Safety Course
31 May 2012
- Manual Handling Skills
30 May 2012
- Correct Usage of VDUs
10 August 2012
- Fire Prevention Skills
10 August 2012
- Conference on Canónach de Paor
8 March 2012
- Berlin World IT Convergence
1 – 2 December 2011
- Blackboard User Group Seminars (2)
- Assistive Technology for Students with disability
18 September 2011
- Study Visit to Translation Unit
NUIG Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge
11 July 2012
- Antwerp Language Learning Conference
23 – 25 April 2012
- Conference XIV
Irish Language Linguistics
20 – 21 April 2012

5. MEMBERSHIP by IONAD STAFF of INTERVIEW BOARDS/COMMITTEES (*internal/external*)

- Irish Language Hall of Residence Programme (Áras Uí Thuama)
- Part-time teacher posts in Ionad na Gaeilge Labhartha
- Gaeltacht Scholarship Programme
- Interviews in Spoken Irish
Secondary Schools
Cobh Chamber of Commerce

6. AN SEOMRA CAIDRIMH

i) Used daily as a college staff common room.

ii) The following events took place weekly:

Monday	• Meetings of An Chuallacht
Tuesday	• Student discussion group
Wednesday	• Instrumental Music and Dance, lunch-time sessions, in co-operation with Music Department and An Chuallacht.
Thursday	• Cumann na Foirne meetings

iii) Meetings of An Bord executive committee, various staff groups.

iv) It was used as a bilingual meeting room by university groups, as centre for various receptions and book launches.

v) Conferring Events *e.g.* Áras Uí Thuama Scholarships, GA1121 Certificates.

vi) Evening courses and other courses' coffee break took place 8.00 – 9.00 pm, Monday – Thursday.

vii) Day-to-day maintenance: organising tea, coffee, delf, display of recently published Irish language books, magazines, painting and refurbishment.

viii) Display stand for Irish language and international press. Display of Irish language books by UCC authors. Permanent and temporary displays of paintings by young Gaeltacht and other artists. A major Exhibition of Etchings based on Seán Ó Ríordáin's Poetry

ix) European Certificate in Irish (TEG), Tea-breaks / One Examination, One Saturday NUIM Language Centre in co-operation with An tIonad, COC.

7. IRISH LANGUAGE SCHOOLS' LIAISON PROGRAMME

- 9 Irish Language Secondary Schools, 5 unilingual Irish, 4 Gaeltacht
- 3 speakers on each panel, 19 speakers (6 staff)

- Advisory sessions were held prior to CAO application deadline
1 February 2012
- Review seminar
22 March 2012

8. IRISH LANGUAGE RESIDENTIAL CENTRE

The Irish Language Residential Centre has functioned effectively as a mini-Gaeltacht on campus since its foundation in 1993. It will reach the twenty year milestone in the year 2013.

2011 – 2012: 25 applicants, 27 places

2012 – 2013: 35 applicants

Special Events:

Coordinator: Nuala de Búrca
Administrator: Claire Ní Mhuirthile

- Meeting / Launch ..... 27 September 2011
- Cork City visit by Tourist Bus. **Guide:** Claire Ní Mhuirthile ..... 30 September 2011
- Guest Singer/Musician, Ger Wolfe, Áras Uí Thuama ..... 11 October 2011
- Music & Song Social, Áras Uí Thuama Basement..... 16 November 2011
- Spraoi Launch & Dinner, Micheál Ó Muircheartaigh, Silversprings Hotel 21 November 2011
- Visit to Theatre, UCC & Cúil Aodha Actors, Half Moon Theatre..... 23 January 2012
- Pool & Bowling, Mardyke Centre..... 21 February 2012
- Publicity Event, Áras na Mac Léinn Amphitheatre..... 13 March 2012
- Scholarship €500 Conferring Reception in An Seomra Caidrimh, Neil Buttimer 26 April 2012

2012 – 2013: 35 applicants
16 students received places

9. TRANSLATION SERVICE

Preparing bilingual signs, titles, business cards, various reports and statements in co-operation with the Buildings Office, Printing Office, University Departments, Units and Centres. Documents and various reports were translated, in particular those from the President's Office, Registrar's Office and the Heritage Office. A number of external agencies and third level institutions from around Ireland supplied documentation for translation and sought professional advice on various aspects of translation.

Institution	No. of Assignments
UCC	38
Cork City VEC	01
UL, Limerick	12
Waterford County Council.....	01
Department of Education & Science.....	03
Comhdháil Náisiúnta na Gaeilge.....	01
Central Statistics Office	02
Total	58
Income	€22,671

Tutor - Translator

Brian Ó Donnchadha

10. COLLECTION OF MATERIAL ON COMPACT DISC and EQUIPMENT MAINTENANCE

1. Compact Discs, DVDs
2. Selection Process
3. Scripting, editing and filing of same for student and teacher use
4. All audio tapes, certain video tapes and compact discs (300) are digitised and being maintained (500) in their respective collections
5. Continual Collection of relevant material on compact disc and on DVD
6. Acquisition and maintenance of relevant analogue and digital equipment for courseware interactive media development, for translation etc
7. Set up and maintenance of equipment in Ionad computer pool (10 laptops, 16 standard computers both Apple Mac and PC)
8. Maintenance of 1 mobile classroom, 15 MacBooks in Ionad na Gaeilge Labhartha
9. 1 Apple Mac Computer language laboratory in Dún Chíomhain, in Seomra G01, ÁUR and in 4 Bloomfield Terrace (18 Apple Mac Computers)
10. Maintenance of language teaching resource database associated with the Ionad and Dún Chíomhain
11. Acquisition of New Digital Record off-air Facility

11. PUBLIC RELATIONS and MARKETING

Contact was maintained with over one hundred Irish language, educational or other relevant organisations in Ireland and abroad during the year under review. A list of such organisations is available in Ionad na Gaeilge Labhartha.

3.2 Aguisín / Appendix

Courses in Spoken Irish 2011-2012

Previous year's figures are shown in parenthesis.

Programmes	No. of Students	No. of Groups	Hrs per wk	Course Duration	Total Hours
Voluntary courses in Spoken Irish For students not studying Irish as an examination subject	178 (138)	8 (6)	8 (6)	15 weeks (1 hr/student/wk)	120 (84)
Course for PGDE (HDE) Students (An Teastas Gaeilge do Mhúinteoirí Iarbhunskoile)	41 (35)	2 (2)	2 (2)	15 weeks (1 hr/student/wk)	30 (30)
Beginners' Course					
• GA1120	287 (319)	12 (14)	36 (42)	9 weeks	324 (378)
• GA1121	<u>24 (26)</u>	1 (2)	6 (8)	12 weeks + 4 days (4 hr/student/wk)	168 (192)
	311 (345)				
• Ruhr Universität, Bochum	55 (60)	4 (4)	---	5 days	20 (20)
• A Coruna University, Spain	122 (74)	1 (1)	---	5 days	20 (20)
• Course in Dún, RUB Students	9 (24)	1 (2)	---	7 days	35 (40)
					567 (650)
Staff Courses; UCC	35 (19)	2 (2)	2 (2)	15 weeks (1 hr/student/wk)	30 (30)
Seminar/New Staff	25 (4)	1 (1)	---	1 day	2 (2)
Course in Translation	20 (21)	1 (1)	2 (2)	5 weeks	10 (10)
New/Current Staff (Scéim Teanga COC)	17 (13)	2 (2)	2 (2)	15 weeks	30 (30)
Diploma Course : GA1063, GA1064, GA1065	14 (15)	1 (1)	3 (3)	25 weeks + 2 days + online hours	223 (223)
T(EFL) Students	40 (20)	1 (1)	---	1 day	2 (3)
First Year Medical Students	18 (13)	1 (1)	1 (1)	25 weeks	25 (25)
Course in Language Acquisition :					
1 st yr students, Dept. of Modern Irish	120 (120)	6 (6)	6 (6)	24 weeks	144 (144)
3 rd yr students, Dept. of Early & Med. Irish	20 (16)	1 (1)	1 (1)	24 weeks	24 (24)
Law and Irish degree : 2 nd year	7 (0)	1 (0)	1 (0)	12 weeks	12 (0)
Course for Gaeltacht house tenants (Dún)	12 (12)	1 (1)	9 (9)	15 weeks	135 (135)
FETAC (3) Course	12	1	3	12 weeks	36
Life Skills Module	20	1	---	2 days	4
French through Irish	16	1	2	6 weeks	12
Two Courses for Gaeltacht Children	10	1	3	4 weeks	18
Courses in Computer Skills etc.					
• Basic skills	6 (7)	1 (1)	2 (2)	10 weeks	20 (20)
• Intermediate skills	4 (7)	1 (1)	2 (2)	10 weeks	20 (20)
• Continual learners	58 (32)	---	---	---	20 (20)
• UCC Staff	32 (80)	1 (1)	5 (6)	4 weeks	20 (24)
Sub-Totals	1,202 (1,072)	54 (52)	96 (92)		1,504 (1,524)
Night Courses in Conversational Irish for members of the Public	210 (342)	11 (16)	22 (32)	10 + 20 weeks	420 (600)
• 20 Weeks	193 (287)	10 (13)	20 (26)	(2 hr/student/wk)	400 (520)
• Primary Teacher Applicants	17 (45)	1 (2)	2 (4)	10 weeks	20 (40)
Precise Usage	07 (7)	1 (1)	2 (2)	15 weeks	30 (30)
Print Journalism	5 (8)	1 (1)	2 (2)	12 weeks	20 (24)
Methodology Seminars	20 (27)	1 (1)	---	---	20 (4)
Summer Colleges / CFCD	1/80	1 (1)	---	1 day	6 (2)
Sub-Totals	322 (501)	15 (23)	26 (41)		496 (675)
TOTALS	1,524 (1,573)	69 (75)	122 (133)		2,000 (2,199)

3.3.1 Líon na Mac Léinn / (Uaireanta Teagaisc) 2005 – 2012

3.3.2 2. (Numbers of Students) / Teaching Hours

	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12
	<u>STUD/HRS</u>	<u>STUD/HRS</u>	<u>STUD/HRS</u>	<u>STUD/HRS</u>	<u>STUD/HRS</u>	<u>STUD/HRS</u>	<u>STUD/HRS</u>
Deonach/Voluntary	260/140	182/140	220/126	175/98	170/112	138/84	178/120
Scileanna/Applied Skills	367/221	373/220	435/302	500/461	166/443	207/327	280/366
Pobal/Evening	480/960	430/900	385/780	458/841	353/800	342/600	210/440
Roinn na Nua-Ghge/Dept. of Modern Irish na Sean-Ghge/Dept. of Old Irish	140/168	117/134	120/144	120/144	160/192	163/218	147/180
DIO (ATO)/PGDE (HDE)	50/28	62/45	30/30	30/30	35/30	35/30	41/30
Dioplóma 1/Diploma 1	17/83	15/83	15/123	15/123	15/123	15/223	14/223
Fíorthosnaitheoirí/Beginners	342/481	567/506	453/526	419/554	655/517	509/653	525/569
Foirne/Staff(s)	179/56	256/57	184/145	191/98	100/80	150/64	129/92
IOMLÁIN	1,835/2,137	1,992/2,085	1,842/2,176	1,908/2,348	1,654/2,297	1,573/2,199	1,524/2,000

3.3.3 Scéim na Scoláireachtaí Gaeltachta 2005 - 2012

Gaeltacht Scholarship Programme

	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
Líon Mac Léinn / Student Nos:	115	100	102	137	105	91	96

Buaiceanna na Bliana [don leathanach ar chúl]

D'fhreastail líon ard mac léinn ar chlár teanga Ionad na Gaeilge Labhartha i gcaitheamh na bliana. Is é an líon a bhí sa treis 1,524, líon a bhí nach mór ar aon mhéid le líon na bliana anuraidh (2010/11).

Bhí 2,633 mac léinn rannpháirteach sna scéimeanna agus sna gníomhaíochtaí cultúrtha. Nuair a chuirtear gach cúrsa san áireamh, chítear gur dhein an tIonad freastal ar riachtanais teanga cheithre mhíle trí chéad mac léinn i rith na bliana.

D'éirigh leis an Ionad méadú 2.5% a dhéanamh ar líon iomlán na mac léinn a ghlac páirt sna scéimeanna agus sna cúrsaí teangan i gcomparáid le líon na bliana 10/11.

Sa phlé a dhein Coiste Feabhais COC ar an bpróiseas athbhreithnithe ar ghabh Ionad na Gaeilge Labhartha tríd anuraidh (2010/11), dhein sé comhghairdeachas leis an Ionad mar gheall ar an dtuairisc fhíor-dhearfach a chuir baill an phiarghrúpa isteach. Chuir siad síos ar an Ionad mar “eiseamláir” agus go mb’fhiú d’Ionaid eile Ollscoile “aithris a dhéanamh air”. D’fháiltigh Coiste Feabhais COC go háirithe roimh thuairimíocht an phiarghrúpa i leith fhorbairt, dhul chun cinn agus rathú shoiléir obair an Ionaid.

The significant number of students attending language programmes in Ionad na Gaeilge Labhartha reached a total of 1,524 which was similar to the previous year’s total (2010/11).

A further 2,633 students approximately participated in language schemes and cultural networks. The Ionad catered for the Irish language requirements of 4,300 students in total during the year. The overall number of students participating in both language programmes and language schemes increased by 2.5% over the previous year’s cohort.

In its follow up analysis of the quality review process, which Ionad na Gaeilge Labhartha undertook during 2010/11, the UCC Quality Promotion Committee (QPC) congratulated the Ionad on the very positive quality review report submitted by the reviewers. They described the Ionad “as a model which other units should follow” and reported that it had an excellent reputation internally and externally. The QPC welcomed in particular the comments of the reviewers on the progress, development and successes of the Ionad.

Tuarascáil Bhliantúil 2011-2012
CEANNSCRÍBHINNÍ na nGRIANGHRAF

- 1 (a) (ó chlé) Pól Ruiséal (COC), Seán Ó Coileáin (COC), Louis de Paor (OÉG), Seán Ó Flaithearta (Ealaíontóir), Deirdre Ní Thuathail (CIC). Sheol Louis de Paor an leabhar “Seán Ó Ríordáin: Na Dánta” agus scríobh Seán Ó Coileáin an réamhrá.
(b) Louis de Paor agus Seán Ó Coileáin i dteannta mhuintir an fhile, Seán Ó Ríordáin.
(c) Bhí muintir Ionad na Gaeilge Labhartha i láthair go láidir ar ócáid sheoladh leabhar Sheáin Uí Ríordáin.
(d) Seán Ó Coileáin agus ealaíontóir an teaspáintis líníochtaí Seán Ó Flaithearta
- 2 (a) Áitritheoirí Áras Uí Thuama agus iad ar chuairt eagraithe bus ar Chathair Chorcaí i dtosach na bliana.
(b) Bhain na háitritheoirí ardthaitneamh as ócáid Oscailt Spraoi 2011 in Óstán an Silversprings, Corcaigh.
(c) Rút Nic Ginneá (Reachtair na Cuallachta) fara Micheál Ó Muircheartaigh, RTÉ a d’oscail Féile Spraoi 2011.
(d) Bhí Ger Wolfe (Ceoltóir) mar aoi speisialta ag pobal an Árais.
(e) I measc na gceoltóirí/n-áitritheoirí a bhí ag cur fúthu in Áras Uí Thuama bhí
(f) Dónall, Máirtín, Fodhla, Peadar.
- 3 (a) Bhain mic léinn ón iasacht GA1120 an-thairbhe agus an-shult as cúrsa deireadh seachtaine a bhí acu i nDún Chíomháin.
(b) Eagraíodh fáiltiú mór dheireadh cúrsa do na heachtrannaigh (GA1120) in Áras Uí Rathaille.
- 4 (a) Chaith na heachtrannaigh a dhein an cúrsa idirmheánach (GA1121) deireadh seachtaine i nDún Chíomháin agus thugadar cuairt ar an mBéal Bán, ar Chill Maolcéadair agus ar dheilf an Daingin.
(b) Bronnadh teastais ar mhic léinn chúrsa GA1121 agus eagraíodh fáiltiú ina gcomhair.
- 5 Diarmuid Ó Sé a thug eochairchaint Chomhdháil Theangeolaíocht na Gaeilge XIV. Chuir Pól Ruiséal é i láthair. I measc na n-aíonna a dhein freastal ar an gComhdháil bhí an tOllamh Dónall Ó Baoill.
- 6 Seo cuid de na mic léinn agus de na baill foirne a ghlac páirt i scéim na scol. Ba í Claire Ní Mhuirthile an comheagraí.
- 7 Bhronn an tUachtarán Micheál Ó Murchú Scoláireacht Uí Ríordáin ar Ella Ní Éigeartaigh, dalta i séú bliain Ghaelscoil Uí Ríordáin, Baile an Chollaigh. Bhí clann Ella, a múinteoirí, a cairde agus muintir an Ionaid i láthair chomh maith.

- 8 Bronnadh Gradam na Gaeilge ar Fhódhla Ní Chonchúir agus ar Rút Nic Ginneá. Banc na hÉireann a dhein urraíocht ar an nGradam.
- 9 Ba é Neil Buttimer (COC) a bhronn scoláireachtaí Áras Uí Thuama ar na háitritheoirí ar an 26 Aibreán 2012.
- 10 Bhain na mic léinn a ghlac páirt i scéim na scoláireachtaí Gaeltachta taitneamh thar na beartaibh aisti. Eagraíodh seisiúin teanga agus cultúir, oícheanta rince agus ceoil, cuairt ar an Oileán Tiar, tráth ceist, siúlóidí faoi threoir agus seisiúin bhádóireachta. Ba í Marian Ní Shúilliobháin a chomheagraigh.
- 11 Sos ón seomra ranga! Rannpháirtithe chúrsa teanga do mhuintir na Gaeltachta a d’eagraigh Caitriona Budhlaeir i nDún Chíomháin. Is é Dónall Mac Síthigh atá ag déanamh eolais dóibh.
- 12 Deineadh ardfhreastal ar shraith na léachtaí poiblí 2012. Ba iad na cainteoirí Fionnán Ó hÓgáin (Údarás na Gaeltachta), Pádhraic Ó Ciardha (TG4), Colm Henry (Ospidéal na Trócaire), Ian Malcolm (Comhthionól Stormont), Neil Buttimer (COC).
- 13 (ó chlé) An Moinsíneoir James O’Brien, An tOllamh Emeritus Pádraig Ó Riain, An tEaspag Breandán Ó Ceallaigh, A Naofacht An Pápa Beinidict XVI, An Dr Caitriona Ó Dochartaigh, An tEaspag Pilib Ó Buaidhe, Maria Jesús Alvarez Mira, Brian Ó Donnchadha Uasal a bhí i láthair ag ócáid de chuid Choiste “Sapientia” na Vatacáine tráth a bhronn An tOllamh Ó Riain cóip dá leabhar “*A Dictionary of Irish Saints*” ar a Naofacht An Pápa ar an 11 Bealtaine 2012.
- 14 Seo ceann de na grúpaí a mhúin Pól Ruiséal in Ollscoil Bochum i rith na seachtaine 18 – 22 Meitheamh. Tá Sylvia Botheroyd, údar agus léachtóir, ina seasamh ar dheis.

Total Number of Images: 67